

Parád Nagyközség Polgármesterétől

3240 Parád, Kossuth L. u. 91.

Tel.: +36 (36) 544 - 072

e-mail: parad@t-online.hu

MEGHÍVÓ

Értesítem a Tisztelt Képviselőt, hogy

2017. december 19. napján (kedden) 15:00 órakor

testületi ülést tartunk

Helyszín: Községháza

Napirend előtt: *Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.*

Előterjesztő: Mudriczki József polgármester

Napirend:

1. Parád Nagyközség Önkormányzata 2018. évi munkaterv tervezetének megtárgyalása
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
2. A 2017. évi fejlesztési célok, pályázatok végrehajtásáról tájékoztató
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
3. Közös ellátási felelősséggel érintett víziközmű-rendszer működtetéséről szóló tulajdonosi megállapodás megtárgyalása (ÉRV üzemeltetési szerződés)
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
4. Parád településképi arculati kézikönyve elfogadása, valamint Parád Nagyközség településképeinek védelméről szóló rendelet tervezet megtárgyalása, elfogadása
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző
5. Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
6. Egyebek
7. Termőföld értékesítési eljárás kapcsán benyújtott kifogás elbírálása /zárt ülés keretében/
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

Parád, 2017. december 15.

Parád Nagyközség Polgármesterétől

3240 Parád, Kossuth L. u. 91.

Tel.: +36 (36) 544 - 072

e-mail: parad@t-online.hu

MEGHÍVÓ

Értesítem a Tisztelt Lakosságot, hogy

2017. december 19. napján (kedden) 15:00 órakor

testületi ülést tartunk

Helyszín: Községháza

Napirend előtt: Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.

Előterjesztő: Mudriczki József polgármester

Napirend:

1. Parád Nagyközség Önkormányzata 2018. évi munkaterv tervezetének megtárgyalása
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
2. A 2017. évi fejlesztési célok, pályázatok végrehajtásáról tájékoztató
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
3. Közös ellátási felelősséggel érintett víziközmű-rendszer működtetéséről szóló tulajdonosi megállapodás megtárgyalása (ÉRV üzemeltetési szerződés)
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
4. Parád településképi arculati kézikönyve elfogadása, valamint Parád Nagyközség településképi védelméről szóló rendelet tervezet megtárgyalása, elfogadása
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző
5. Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
6. Egyebek
7. Termőföld értékesítési eljárás kapcsán benyújtott kifogás elbírálása /zárt ülés keretében/
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

Parád, 2017. december 15.

Parád Nagyközség Polgármesterétől

3240 Parád, Kossuth L. u. 91.

Tel.: +36 (36) 544 - 072

e-mail: parad@t-online.hu

MEGHÍVÓ

Értesítem a Tisztelt nemzetiségi képviselőt, hogy

2017. december 19. napján (kedden) 15:00 órakor

testületi ülést tartunk

Helyszín: Községháza

Napirend előtt: Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.

Előterjesztő: Mudriczki József polgármester

Napirend:

1. Parád Nagyközség Önkormányzata 2018. évi munkaterv tervezetének megtárgyalása
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
2. A 2017. évi fejlesztési célok, pályázatok végrehajtásáról tájékoztató
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
3. Közös ellátási felelősséggel érintett víziközmű-rendszer működtetéséről szóló tulajdonosi megállapodás megtárgyalása (ÉRV üzemeltetési szerződés)
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
4. Parád településképi arculati kézikönyve elfogadása, valamint Parád Nagyközség településképeinek védelméről szóló rendelet tervezet megtárgyalása, elfogadása
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző
5. Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
6. Egyebek
7. Termőföld értékesítési eljárás kapcsán benyújtott kifogás elbírálása /zárt ülés keretében/
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

Parád, 2017. december 15.

Parád Nagyközség Polgármesterétől

3240 Parád, Kossuth L. u. 91.

Tel.: + 36 (36) 544-072

E-mail: parad@t-online.hu

MEGHÍVÓ

Értesítem a Tisztelt Pártszervezetek Képviselőt, hogy

2017. december 19. napján (kedden) 15:00 órakor

testületi ülést tartunk

Helyszín: Községháza

Napirend előtt: *Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.*

Előterjesztő: Mudriczki József polgármester

Napirend:

1. Parád Nagyközség Önkormányzata 2018. évi munkaterv tervezetének megtárgyalása
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
2. A 2017. évi fejlesztési célok, pályázatok végrehajtásáról tájékoztató
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
3. Közös ellátási felelősséggel érintett víziközmű-rendszer működtetéséről szóló tulajdonosi megállapodás megtárgyalása (ÉRV üzemeltetési szerződés)
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
4. Parád településképi arculati kézikönyve elfogadása, valamint Parád Nagyközség településképiének védelméről szóló rendelet tervezet megtárgyalása, elfogadása
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző
5. Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
6. Egyebek
7. Termőföld értékesítési eljárás kapcsán benyújtott kifogás elbírálása /zárt ülés keretében/
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

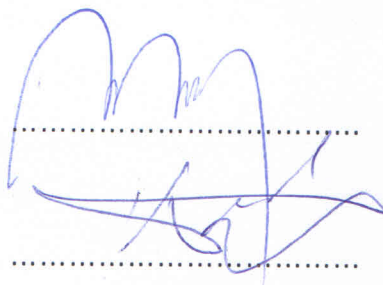
Parád, 2017. december 15.

Mudriczki József
polgármester

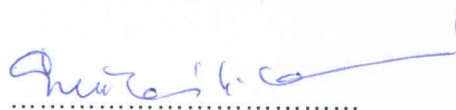
JELENLÉTI ÍV

Parád Nagyközség Önkormányzatának 2017. december hó 19. napján
megtartott képviselő-testületi üléséről

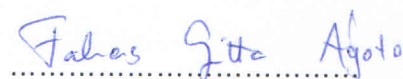
Mudriczki József polgármester

Varró Gyula címzetes főjegyző

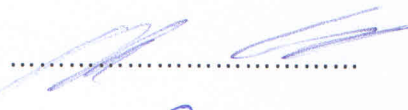
Bükerné Huszár Erzsébet

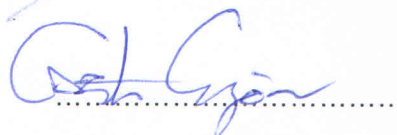
Farkas Gitta Ágota

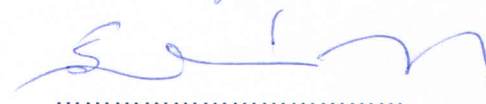
Csortos András

Csortos Gábor

Csortos György

Szakács József

JELENLÉTI ÍV
a meghívottak részére

Parád Nagyközség Önkormányzata 2017. december hó 19. napján
megtartott képviselő-testületi üléséről

Gáspárné Mészáros Erzsébet
FIDESZ

.....

Berkes Elemér
Roma Nemzetiségi
Önkormányzat Parád Elnöke

.....

Lakosság részéről:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

PARÁD NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

2018. ÉVI

MUNKATERVE

**Elfogadta a képviselő-testület..... önkormányzati
határozatával.**

2018. január 31. (szerda) 16,00 óra.

Napirend előtt: Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
Jegyzői jelentés a törvényi változásokról
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

NAPIREND:

- 1. A Parád Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete és szervei 2018. évi költségvetésének előkészítésének megtárgyalása.**
- 2. A 2018. évi Hagyományőrző Palócnapok megrendezésének lehetőségéről döntés .**
Előterjesztő: az IKSZT képviselői, polgármester
- 3. IKSZT 2017. évi első félévi munkatervének jóváhagyása.**
Előterjesztő: iKSZT munkatársai, polgármester
- 4. Polgármester 2017. évi szabadságolási tervének elfogadása.**
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
- 5. Egyebek.**

2018. február 28. (szerda) 16,00 óra.

Napirend előtt: Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
Jegyzői jelentés a törvényi változásokról.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

NAPIREND:

- 1. Tájékoztató szociális tűzifa támogatás kiosztásáról.**
- 2. Tájékoztató a 2017. évi közmunka program tapasztalatairól és a 2018. évi előkészítéséről.**
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester

3. Tájékoztató a Parádi Nemzetiségi Önkormányzat 2017. évi munkájáról
Előterjesztő: Berkes Elemér elnök
4. Beszámoló a közös szennyvízberuházás helyzetéről
Előterjesztő Mudriczki József polgármester
5. Egyebek.

2018. március 28. (szerda) 16,00 óra

Napirend előtt: Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
Jegyzői jelentés a törvényi változásokról.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

NAPIREND:

1. A Heves Megyei Katasztrófavédelmi igazgatóság tájékoztatója
Előterjesztő: katasztrófavédelem képviselője
2. Nyugdíjas klub 2017 évi működéséről beszámoló.
Előterjesztő: Szakács Béláné klubvezető
3. Civilszervezetek beszámolója a 2017 évi tevékenységről.
Előterjesztők: civilszervezetek képviselői
4. Egyebek.

2018. április 26. (szerda) 16,00 óra.

Napirend előtt: Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
Jegyzői jelentés a törvényi változásokról.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

NAPIREND:

1. Parád Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete és szervei 2017. évi költségvetésének végrehajtása (zárszámadás).
2. Beszámoló a Parád Bodony közös hivatal 2017 évi működéséről.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző
3. Tájékoztató a hulladékszállítási közszolgáltatásról.
Előterjesztő: Garai Ferenc ügyvezető igazgató
4. Beszámoló Parád Nagyközség Önkormányzatának 2017. évi adóbevételeiről és hátralékairól.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző
5. Egyebek.

2018. május 30. (szerda) 16,00 óra.

Napirend előtt: Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
Jegyzői jelentés a törvényi változásokról.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

NAPIREND:

1. A Mátra Jövője Turisztikai egyesület (TDM) beszámolója.
Előterjesztő: Kápolnai Nagy Ágnes egyesületi elnök
2. Önkormányzati rendeletek felülvizsgálata, aktualizálása.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző
3. Tájékoztató az első félévi pályázatokról.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
4. Beszámoló a 2018 évi közmunkaprogram végrehajtásáról.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
5. Egyebek.

2018. június 27. (szerda) 16,00 óra.

Napirend előtt: Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
Jegyzői jelentés a törvényi változásokról.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

NAPIREND:

- 1. A Parád Nagyközség Közrend-közbiztonsági helyzetéről készült jelentés megtárgyalása, elfogadása. Aktuális kérdések felvetése, azok megtárgyalása.**
Előterjesztő: Kovács József r. alezredes kapitányságvezető
- 2. A Bendegúz Óvoda Gyermejjóléti és Alapszolgáltató Intézmény csoport létszámának meghatározása a 2018/2019. nevelési évre**
Előterjesztő: Bükerné Huszár Erzsébet intézményvezető.
- 3. Beszámoló a védőnői feladatok ellátásáról.**
Előterjesztő: Hermanné Czékmány Györgyi
- 4. Beszámoló a 2018 évi „Palócnap” lebonyolításáról.**
Előterjesztő: IKSZT képviselői ill. Mudriczki József polgármester.
- 5. Bendegúz Óvoda Gyermejjóléti és Alapszolgáltató Intézmény beszámolója. (Szociális háló településünkön)**
Előterjesztő: Bükerné Huszár Erzsébet intézményvezető.
- 6. Egyebek.**

Az SZMSZ szerint JÚLIUS hóban ülésszünet

2018. augusztus 29. (szerda) 16,00 óra.

Napirend előtt: Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
Jegyzői jelentés a törvényi változásokról.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

NAPIREND:

1. Parád Nagyközség Önkormányzatának I. félévi költségvetésének teljesüléséről tájékoztató.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester, Szakács József Pb. elnök
2. Tájékoztató a 2018-2019-es oktatási év kezdetéről
Előterjesztő: Intézményvezetők
3. Beszámoló a 2018. évi közmunka-program lebonyolításáról (negyedéves)
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
4. Az IKSZT II. féléves programjának megtárgyalása, elfogadása.
Előterjesztő: IKSZT képviselői.
5. Egyebek.

2018. szeptember 26. (szerda) 16,00 óra

Napirend előtt: Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
Jegyzői jelentés a törvényi változásokról.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

NAPIREND:

1. Tájékoztató a település „Fogászati” egészségügyi helyzetéről.
Előterjesztő: Dr. Ivánfalvi Gábor fogorvos
2. Döntés a Bursa Hungarica pályázaton történő részvételről és a pályázat kiírásáról.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
3. Beszámoló a közös szennyvízberuházás helyzetéről.

Előterjesztő: Mudriczki József polgármester

4. Egyebek.

2018. október 31. (szerda) 16,00 óra

Napirend előtt: Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
Jegyzői jelentés a törvényi változásokról.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

Napirend

- 1. Tájékoztató a Recski Központi Ügyelet működéséről**
Előterjesztő: orvos-szolgáltató
- 2. Tájékoztató a háziorvosi szolgálat működéséről.**
Előterjesztő: Dr. Radetzky Nagy István háziorvos
- 3. Beszámoló a 2018. évi közmunka-program lebonyolításáról (negyedéves)**
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
- 4. Egyebek**

2018. november 28. (szerda) 16,00 óra

Napirend előtt: Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
Jegyzői jelentés a törvényi változásokról.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

NAPIREND:

- 1. Parád Nagyközség Önkormányzata 2019. évi belső ellenőrzési ütemtervének meghatározása.**
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

2. Parád Nagyközség Önkormányzata közösségi rendezvények lebonyolításának értékelése, a 2018 évi Közös Luca nap lebonyolításáról tájékoztató és az Adventi programsorozat megtárgyalása.
Előterjesztő: IKSZT munkatársai, polgármester
3. Bursa Hungarica pályázaton résztvevő tanulók támogatásáról döntés.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
4. Egyebek.

2018. december 17. (hétfő) 16,00 óra.

Napirend előtt: Polgármesteri jelentés az előző képviselő-testületi ülés óta végzett munkáról, lejárt határidejű önkormányzati döntések végrehajtásáról, átruházott hatáskörben hozott döntésekről.
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
Jegyzői jelentés a törvényi változásokról.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző

NAPIREND:

1. Parád Nagyközség Önkormányzata 2019. évi munkaterv tervezetének megtárgyalása
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
2. A 2018. évi fejlesztési célok, pályázatok végrehajtásáról tájékoztató
Előterjesztő: Mudriczki József polgármester
3. Parád Nagyközség Önkormányzatának 2019. évi átmeneti gazdálkodásáról tájékoztató.
Előterjesztő: Varró Gyula címzetes főjegyző
4. Egyebek. (Ünnepi rész.)

Parád, 2017. december 15.

Parád Nagyközség Önkormányzata
2017. évben folyamatban lévő pályázata
(2017. november 30. állapot szerint)

Pályázat megnevezése	Pályázat összköltsége (Ft)	Önkormányzati Forrás (Ft)	Pályázat eredménye
Gyógyhely fejlesztés Parádon, a Mátra északi oldalán GINOP 7.1.3-15-2016-00007 2016. év (tavas projekt, lelátó vízi színpaddal, étterem, szabadidőpark, parkoló csucsu vonat beszerzés stb.)	809.582.147,- Ft	11.056.248,-Ft	eredménytelen
Önkormányzati étkeztetési fejlesztések támogatása (központi konyha gépészeti felújítása, burkolat, technikai eszközök cseréje) (megvalósult)	35.407.417,- Ft	1.770.370,-Ft	34.367.683,-Ft
Rendkívüli tűzifa támogatás 2017.		520.000,-Ft	3.698.240 Ft
Rendkívüli szociális támogatás (önkormányzati segélyezésre) 2017. évre			eredménytelen
VP-6-7.4.1.1-16 Településképet meghatározó épületek rekonstrukciója (volt napközi épület külső felújítása, tetőcsere, külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje, kp. fűtés kiépítés, napelem)	50.665.574,- Ft	5.066.558,- Ft	eredménytelen
TOP-3.2.1-16 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése (Parádi Közös Önkormányzati Hivatal külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje, fűtés korszerűsítés, napelem, akadálymentesítés)	50.000.000,- Ft	0 Ft	elbírálás alatt
KEHOP-2.2.2-15-2015-00031 „Észak-Magyarországi szennyvízelvezetési és –kezelési fejlesztés 1. (ÉMO I) 14 település közös projektje (Parád, Cifra út, Ady E. u., Kossuth L. u., Károlyi u.) vállalkozási szerződés aláírás alatt	Nemzeti Fejlesztési Programiroda	0 Ft	100% támogatás uniós és hazai forrásból
Nemzeti Szabadidős – Egészség Sport Program Sportpark (Kristály úti park, Parádfürdői, park)			elbírálás alatt
ASP pályázat 2017.	6.000.000,-Ft	0 Ft	5.979.251 Ft
Belterületi útfelújítás 2017. év BM-es pályázati kiírás (Ifjúság út – Ifjúság Köz Gyógyszertár mellett)	15.398.000,- Ft	2.309.700,Ft	eredménytelen
Ravatalozó felújítása LIEDER pályázat előkészítés alatt jogerős engedély kiadva	10.932.000,- Ft	0 Ft	benyújtandó 2018. I. félévben
TOP -2.1.3-16 Kékesi úti csapadékvíz elvezetés építés pályázat benyújtva (tervek költségvetés rendelkezésre áll)	119.886.590,- Ft	0 Ft	elbírálás alatt
TOP -1.1.3-16 Helyi Piac létesítése Parádon (Tanulmányterv)	59.950.850,- Ft	0 Ft	elbírálás alatt

TOP-5.3.1-16 HE1-2017-00011 „Helyi identitás és kohézió erősítése	46.993.302,- Ft	0 Ft	elbírálás alatt
TOP-1.2.1-16 Turisztikai pályázat Parkoló zöldterület felújítás Cifra előtt <i>(terve költségvetése rendelkezésre áll)</i> Fehérkői kilátó építése <i>(terve költségvetés rendelkezésre áll)</i>	110.000.000,- Ft	0 0	elbírálás alatt
VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 kódszámú, Külsőterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő és munkagép beszerzése mezőgazdasági gépbeszerzés	9.349.740,-Ft	1.038.860,-Ft	elbírálás alatt

Parád, 2017. december 14.

 Mudriczki József
 polgármester

Parád Nagyközség Önkormányzatától

3240 Parád, Kossuth L. u. 91.

Tel:36/544-058

E-mail: parad@t-online.hu

ELŐTERJESZTÉS

**Parád Nagyközség Önkormányzata képviselő-testületének
a 2017. december 19-i ülésére a közös ellátási felelősséggel érintett víziközmű-rendszerek
működtetéséről és képviseléről**

Tisztelt Képviselő-testület!

A víziközmű szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) 1. § (1) bekezdésének c) pontja alapján a törvényben meghatározottak szerint az állam vagy a települési önkormányzat – mint ellátásért felelős – kötelessége és joga gondoskodni a közműves ivóvízellátással és a közműves szennyvízelvezetéssel- és tisztítással kapcsolatos víziközmű-szolgáltatási feladatok elvégzéséről.

A Vksztv. 5/F. §-a alapján Parád Nagyközség Önkormányzata, Recsk Nagyközség Önkormányzata, Mátraderecske Község Önkormányzata, Mátraballa Község Önkormányzata, Bodony Község Önkormányzata

Az azonos működési területen lévő Parád, Recsk, Mátraderecske, Mátraballa, Bodony szennyvízelvezető és tisztító rendszer tekintetében ellátásért felelősnek minősülnek.

Mivel a víziközmű-rendszeren több ellátásért felelős is tulajdonnal rendelkezik, az érintettek közösségének a víziközmű-rendszerrel kapcsolatban – közös megegyezéssel, írásos megállapodás formájában – maguk közül ki kell jelölniük a képviselőjükben eljáró ellátásért felelőst (gesztort).

Javaslom Parád Nagyközség Önkormányzata, Recsk Nagyközség Önkormányzata, Mátraderecske Község Önkormányzata, Mátraballa Község Önkormányzata és Bodony Önkormányzata képviselőjében eljáró ellátásért felelősnek Recsk Nagyközség Önkormányzatát kijelölni.

Kérem az előterjesztést és a mellékelt megállapodás-tervezetet megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek.

Határozati javaslat

Parád Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a közös ellátási felelősséggel érintett „**Recsk és társult települések szennyvízrendszer (Sz-22-B-1)**” feletti képviselőről szóló Megállapodás - tervezetetszavazattal elfogadja.

A Képviselő-testület felhatalmazza a Polgármesterét a közös ellátási felelősséggel érintett víziközmű-rendszer működtetéséről és képviselőről szóló Megállapodás aláírására.

Felelős: polgármester

Határidő: értelem szerint

Parád, 2017. november 30.

Mudriczki József
polgármester

Melléklet:

Tulajdonosi Megállapodás
a
közös ellátási felelősséggel érintett víziközmű-rendszer működtetéséről

Amely létrejött a „**Recsk és társult települések szennyvízrendszer (Sz-22-B-1)**” üzemeltetéséről az alábbiakban felsorolt tulajdonosok

Recsk Nagyközség Önkormányzata (3245 Recsk, Kossuth L. út 165., adószám: 15729222-2-10) képviseli: Nagy Sándor polgármester

Parád Nagyközség Önkormányzata (3240 Parád, Kossuth L. út 91., adószám: 15729215-2-10) képviseli: Mudriczki József polgármester

Mátraderecske Község Önkormányzata (3246 Mátraderecske, Hősök tere 12., adószám: 15379188-2-10) képviseli: Forgó Gábor polgármester

Mátraballa Község Önkormányzata (3247 Mátraballa, Iskola út 5. adószám: 15379171-2-10) képviseli: Dudás Róbert polgármester

Bodony Község Önkormányzata (3243 Bodony, Liget utca 2. adószám: 15729466-2-10) képviseli: Kovács István polgármester

(a továbbiakban külön-külön: Települési Önkormányzat; együttesen: Települési Önkormányzatok)

mint ellátásért felelősök között, az alulírott helyen és napon az alábbi feltételek mellett.

I. PREAMBULUM

Települési Önkormányzatok rögzítik, hogy víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX törvény (továbbiakban: Vksztv.) 5/F. §-a alapján ellátásért felelősnek minősülnek az alábbi víziközmű rendszer tekintetében

Víziközmű-rendszer megnevezése:

Recsk és társult települések szennyvízrendszer (Sz-22-B-1)

Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal által generált kódja:

21-09609-1-005-00-11

Recsk Nagyközség Önkormányzata, Parád Nagyközség Önkormányzata és Mátraderecske Község Önkormányzata közös tulajdonban lévő - a Recsk 0236 hrsz alatti 1350 m³/d kapacitású - szennyvíztisztító-telepből Recsk Nagyközség Önkormányzata 33 % tulajdoni hányaddal, Parád Nagyközség Önkormányzata 34 % tulajdoni hányaddal, Mátraderecske Község Önkormányzata 33 % tulajdoni hányaddal rendelkezik.

Recsk, Parád, Mátraderecske, Mátraballa, Bodony területén megépült csatornahálózat és átemelő víziközmű rendszerből Recsk Nagyközség Önkormányzata 22,1060406 % tulajdoni hányaddal, Parád Nagyközség Önkormányzata 31,817233 % tulajdoni hányaddal, Mátraderecske Község Önkormányzata 28,3126738 % tulajdoni hányaddal, Mátraballa Község Önkormányzata 15,92675913 % tulajdoni hányaddal, Bodony Község Önkormányzata 1,837293467 % tulajdoni hányaddal rendelkezik.

A Vksztv. 1. § (1) bekezdésének c) pontja alapján a törvényben meghatározottak szerint az állam vagy a települési önkormányzat – mint ellátásért felelős – kötelessége és joga gondoskodni a közműves ivóvízellátással és a közműves szennyvízelvezetéssel és tisztítással kapcsolatos víziközmű szolgáltatási feladatok elvégzéséről.

A Települési Önkormányzatok rögzítik, hogy a Vksztv. hatályba lépését megelőzően külön-külön rendelkezhetek a tulajdonukat képező víziközművek működtetéséről, üzemeltetéséről oly módon, hogy üzemeltetési szerződést kötöttek az Észak-magyarországi Regionális Vízmű Zrt.-vel.

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal az Észak-magyarországi Regionális Vízmű Zrt. számára VKEFFO_2016/5568-1 számon víziközmű-szolgáltatói működési engedélyt adott. A működési engedélyben foglaltak szerint az ellátásért felelősök meghatározása víziközmű-rendszerenként történik.

A Települési Önkormányzatok rögzítik, hogy ellátásért felelősként közös érdekük a víziközmű rendszer biztonságos, hatékony üzemeltetése, az ellátott felhasználók számára biztosítandó minél magasabb színvonalú szolgáltatás érdekében.

A Települési Önkormányzatok célja Jelen Megállapodásban rögzítettek szerint a Települési Önkormányzatok területén működő víziközmű-rendszer egységes elvek mentén történő működtetése és üzemeltetése.

Fentiek érdekében a Települési Önkormányzatok az alábbiakban állapodnak meg:

II. Jelen Megállapodás tárgya

Jelen Megállapodásban a Települési Önkormányzatok rögzítik a víziközmű-rendszer együttműködésben történő közös működtetése, közös üzemeltetése érdekében a Vksztv. alapján az ellátásért felelőst terhelő feladatokkal kapcsolatos képvisleti jog tartalmát és a képviselő személyét különös tekintettel az alábbiakra:

A fent megjelölt objektumok a fenti megosztás szerint az ellátásért felelős Települési Önkormányzatok közigazgatási határain belül találhatóak. A víziközmű rendszert az Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zrt. (Székhely: 3700 Kazincbarcika, Tardonai út 1., adószám: 11069186-2-05, Cégjegyzékszám: 05-10-000123) (a továbbiakban ÉRV Zrt.) üzemelteti.

A Települési Önkormányzatok rögzítik, hogy a fenti vagyonelemeket az ott megjelölt tulajdoni arány és vagyonérték szerint tartják nyilván.

A közműves szennyvízelvezetés és – tisztítási szolgáltatás díjának és a bérleti használati díj mértékének meghatározása a jogszabályokban meghatározott módon történik.

Víziközmű-szolgáltató a **2017. évben megkötött Bérleti Üzemeltetési Szerződés** megkötését közvetlenül megelőzően alkalmazott díjakat alkalmazza mindaddig, amíg jogszabály, vagy arra felhatalmazott ármegállapító eltérően nem rendelkezik.

*Jelenleg alkalmazott használati díj: Parád településen 32/Ft/m³+áfa
Bodony településen 20 Ft/m³+áfa*

A Víziközmű-szolgáltató az elszámolásra megjelölt időpontig értesítést küld a Települési Önkormányzatok részére az adott időszakban a bérleti-használati díj számításának alapjául szolgáló adatokról, amely a számlák kiállításának alapját képezi. A Települési Önkormányzatok a Víziközmű-szolgáltató által szolgáltatott adatokat 5 napon belül továbbítják a gesztor Önkormányzat részére.

Az esedékesen fizetendő bérleti- és használati díjról a Települési Önkormányzatok képviseletében eljáró gesztor Önkormányzat a vonatkozó szabályok szerint, a jelen megállapodásban foglaltak alapján számlát állít ki, melyet az ÉRV Zrt. Pénzügyi és Számviteli Osztály részére küld meg (3700 Kazincbarcika, Tardonai út 1. címre).

Amennyiben az ellátásért felelősök tulajdoni aránya, vagy a vagyonelemek értéke változik, kötelesek e megállapodás erre vonatkozó pontját módosítani.

III. Képviseleti jog meghatározása

A Jelen Megállapodás aláírásával a Települési Önkormányzatok, mint ellátásért felelősök megbízzák és meghatalmazzák **Recsk Nagyközség Önkormányzatát**, a Jelen Megállapodás hatálya alatt a Víziközmű-rendszer működtetésével kapcsolatos képviselet ellátásával, helyettük és nevükben a Jelen Megállapodásban meghatározottak szerinti eljárásra.

Recsk Nagyközség Önkormányzata a Jelen Megállapodás aláírásával a megbízást és meghatalmazást elfogadja.

A Települési Önkormányzatok kötelezik magukat arra, hogy megteszik azokat az intézkedéseket, meghozzák azokat a testületi és egyedi döntéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a megbízás és a meghatalmazás érvényes jogügylet legyen.

A Jelen Megállapodás hatálya alatt a Víziközmű-rendszer működtetésével kapcsolatos képviselet ellátásával kapcsolatban Települési Önkormányzatok az alábbiakat rögzítik:

A Települési Önkormányzatok megállapodnak abban, hogy Valamennyi, a közös tulajdonú víziközművet érintő kérdésben minden önkormányzat képviselő-testülete jogosult döntést hozni, azzal, hogy a képviseletre jogosult önkormányzat polgármesterét megbízzák a döntés illetékesek részére történő továbbítására. Amennyiben a hatóságok részéről történik döntés (vagy egyéb tájékoztatás) melyről csak a képviseletre jogosult önkormányzat kap értesítést, a

képviselőre jogosult önkormányzat polgármestere köteles a másik önkormányzatot haladéktalanul értesíteni, a részére megküldött levelet, dokumentumokat továbbítani.

IV. Települési Önkormányzatok költségviselése

A Települési Önkormányzatok a víziközmű rendszeren fennálló tulajdoni arányuk alapján kiszámlázott használati díjat elkülönített számlán, kizárólag a víziközmű rendszer karbantartására, felújítására, pótlására fordíthatják.

A Települési Önkormányzatok megállapodnak abban, hogy a tulajdonosi jogait a közigazgatási határaikon belül meglévő víziközmű tárgyak tekintetében gyakorolják. Ennek keretében jogosultak a víziközmű tárgyak pótlásának, javításának, esetleges cseréjének megrendelésére.

A víziközmű további bővítése esetén, az az Ellátásért Felelős önkormányzat köteles a bővítés költségét fedezni, amelyik település közigazgatási határán belül található a bővíteni kívánt objektum. Abban az esetben, ha a víziközmű bővítése/fejlesztése csak az egyik település érdekét szolgálja, ugyanakkor a beruházás megvalósítása mindkét, vagy mindhárom települést érinti, az Ellátásért Felelősök – képviselő-testületi döntés alapján – külön megállapodásban rendelkeznek a beruházáshoz való tulajdonosi hozzájárulásról, és a költségek viseléséről.

Települési Önkormányzatok rögzítik, hogy a Vksztv. 9. § (4) bekezdése alapján az ellátásért felelősök e törvényben meghatározott kötelezettségeik teljesítésével kapcsolatban felmerülő indokolt költségeket - eltérő megállapodás hiányában – a víziközmű-rendszeren fennálló vagyoni érdekeltségük nettó könyv szerinti értéke arányában viselik.

V. Hatály

Települési Önkormányzatok megállapodnak abban, hogy Jelen Megállapodás hatálya a Jelen Megállapodásban meghatározott Víziközmű-rendszer felett tulajdonnal rendelkező mindenkori ellátásért felelősökre terjed ki, és a Települési Önkormányzatok, mint szerződő felek személyében bekövetkező változás külön Megállapodás-módosítást nem igényel, az a Jelen Megállapodás hatályát nem érinti. (Személyi hatály)

Települési Önkormányzatok rögzítik, hogy Jelen Megállapodás valamennyi szerződő fél aláírását követően, az utolsó aláírás napján lép hatályba.

Települési Önkormányzatok rögzítik, hogy a Jelen Megállapodást a víziközmű-rendszer üzemeltetésére kötendő Megállapodás megkötése és az abban foglalt jogok érvényesítése, kötelezettségek közös teljesítése érdekében kötik, ezért Jelen Megállapodás megszűnése a víziközmű rendszerre vonatkozó Bérleti – Üzemeltetési Szerződés időbeli hatályának lejártához igazodik. Amennyiben a Bérleti – Üzemeltetési Szerződés bármely okból megszűnik, a Települési Önkormányzatok erre vonatkozó ellentétes megállapodása hiányában a Jelen Megállapodás egyidejűleg hatályát veszti. (Időbeli hatály)

Jelen Megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a mindenkori hatályos jogszabályok az irányadók. Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy a jogszabályváltozás folytán Jelen Megállapodást módosítják.

Jelen Megállapodást a Települési Önkormányzatok gondos áttanulmányozás után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt, jóváhagyólag írták alá.

Dátum:

Recsk, 2017. december „...”

Nagy Sándor polgármester

Parád, 2017. december „...”

Mudriczki József polgármester

Mátraderecske, 2017. december „...”

Forgó Gábor polgármester

Mátraballa, 2017. december „...”

Dudás Róbert polgármester

Bodony, 2017. december „...”

Kovács István polgármester

Záradék:

Recsk Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a közös ellátási felelősséggel érintett víziközműrendszer működtetéséről szóló Tulajdonosi Megállapodást/2017. (XII. ...) számú határozatával jóváhagyta.

Parád Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a közös ellátási felelősséggel érintett víziközműrendszer működtetéséről szóló Tulajdonosi Megállapodást/2017. XII. ...) számú határozatával jóváhagyta.

Mátraderecske Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a közös ellátási felelősséggel érintett víziközmű-rendszer működtetéséről szóló Tulajdonosi Megállapodást/2017. XII. ...) számú határozatával jóváhagyta.

Mátraballa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a közös ellátási felelősséggel érintett víziközmű-rendszer működtetéséről szóló Tulajdonosi Megállapodást/2017. XII. ...) számú határozatával jóváhagyta.

Bodony Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a közös ellátási felelősséggel érintett víziközmű-rendszer működtetéséről szóló Tulajdonosi Megállapodást/2017. XII. ...) számú határozatával jóváhagyta.

JEGYZŐKÖNYV

Készült: 2017. december 14-én a 10,00 órakor megtartandó tárgyalásról

Tárgy: víziközmű szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 5/G. § (1) b) pont alapján ellátásért felelős kijelölése

Jelen vannak:

Recsk Nagyközség Önkormányzata részéről:

Nagy Sándor polgármester

Kalmárné Kovács Andrea jegyző

Parád Nagyközség Önkormányzata részéről:

Mudriczki József polgármester

Mátraderecske Község Önkormányzata részéről:

Forgó Gábor polgármester

Mátraballa Község Önkormányzata részéről:

Dudás Róbert polgármester

Bodony Község Önkormányzata részéről személyesen Kovács István polgármester nem jelent meg a tárgyaláson.

Kalmárné Kovács Andrea jegyző:

Ismerteti, hogy a víziközmű szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 5/G. § (1) b) pont alapján a víziközmű-rendszere vonatkozóan szükséges kijelölni a Recsk és társult települések szennyvízrendszere tekintetében az ellátásért felelős Önkormányzatok megállapodása alapján az eljáró (gesztor) ellátásért felelős Önkormányzatot.

Az érintett Önkormányzat Együttműködési Megállapodásban rögzítik a gesztor önkormányzat kijelölését, melyet a települési önkormányzatok képviselő-testületei hagynak jóvá.

A jelenlévő Önkormányzatok képviseletében az alábbi nyilatkozatok hangzottak el:

Nagy Sándor polgármester: Parád Nagyközség Önkormányzatát javasolja kijelölni

Dudás Róbert polgármester: Parád Nagyközség Önkormányzatát javasolja kijelölni

Forgó Gábor polgármester: Egyetért Parád Nagyközség Önkormányzatának kijelölésével

Mudriczki József polgármester: Egyetért az elhangzott javaslatokkal, mely szerint Parád Nagyközség Önkormányzata kerüljön kijelölésre.

Kovács István polgármester: Nyilatkozatát telefonon közölte, mely szerint Parád Nagyközség Önkormányzatának kijelölésével egyetért.

K.m.f.

A jegyzőkönyvben foglaltakkal egyetértek:

Nagy Sándor polgármester

Forgó Gábor polgármester

Jegyzőkönyvet készítette: Kalmárné Kovács Andrea jegyző

Mudriczki József polgármester

Dudás Róbert polgármester

Községi Önkormányzati Hivatal Parád		
ÉRKEZETI:	2017 DEC. 14	
2440-3		
Előadó:	Utószó:	Ellátó:
		M. J.

Parád Nagyközség Polgármesterétől

3240 Parád, Kossuth L. u. 91.

Tel:36/544-058

E-mail: parad@t-online.hu

Előterjesztés

Parád Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete 2017. december 19. ülésére

Előterjesztő: Mudriczki József polgármester

Tárgy: Parád község Településképi Arculati Kézikönyv és Településképi Rendelet

Készítette: Motívum Eger Kft.

Tisztelt Képviselő testület!

Parád Nagyközség Önkormányzata a településkép védelméről szóló 2016.évi LXXIV. törvény szerint elkészíttette a Településképi Arculati Kézikönyvét (TAK), valamint a Településképi rendeletét (TKR).

A TAK és a TKR elkészítését, egyeztetését a 314/2012 (11.8.) Korm. rendelet szerint elvégeztük.

A TAK és TKR Hoór Kálmán önkormányzati főépítész közreműködésével készültek el.

1. A TAK a település bemutatásával az épített és a természeti értékek megismertetésével, építészeti ajánlásokkal segíti a településfejlesztésében érdekelteteket. (A TAK mellékletként csatolva.)

2. A TKR a TAK-kal összhangban van. **Parád** község településképeinek jellegzetes arculatának megőrzése, védelme és alakítása érdekében meghatározza a helyi épített és természeti örökséget, a védetté nyilvánítás és a megszüntetés szabályait, valamint a településkép érvényesítési eszközöket. Ezáltal a településkép minőségi formálásának az eszköze. (A TKR mellékletként csatolva.)

A TAK és a TKR készítése során két alkalommal tartottunk lakossági fórumot, valamint egyeztettünk az érdekelt államigazgatási szervekkel. Az észrevételek alapján mindkét dokumentum a hatályba helyezést követően is pontosítható, módosítható, illetve bővíthető. A hatályba lépést követő három hónap időszakon belül felmerülő indokolt javításokat a tervező díjmentesen elvégzi.

Kérem a T. Képviselő testületet, hogy az előterjesztett TAK-ot határozattal, a TKR-t rendelettel fogadja el.

Az elfogadott dokumentumokat az elfogadásról szóló jegyzőkönyvvel együtt digitálisformában fel kell tölteni a Lechner Tudásközpont elektronikus felületére a főépítész közreműködésével.

a, Határozati javaslat:

Parád Nagyközség önkormányzat képviselő testülete a Település Arculati Kézikönyvét megtárgyalta és azt elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: értelem szerint

b, Településképi rendelet:

A TKR mellékletként csatolva.

Parád Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
..../2017. (XII. 20.)
önkormányzati rendelete
Parád község településképiének védelméről

Parád Nagyközség önkormányzatának Képviselő-testülete a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. tv. 12. § (2) bekezdésében, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdés 1.) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. FEJEZET
BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet célja, hatálya és alkalmazása

1.§

(1) E rendelet célja **Parád Nagyközség** sajátos településképiének, jellegzetes arculatának megőrzése, védelme és alakítása érdekében a helyi épített és természeti örökség meghatározása, a védetté nyilvánítás és védelem megszüntetés szabályozása, a településképi szempontból meghatározó területek, a településképi követelmények megállapítása és a településképi – érvényesítési eszközök szabályozása.

(2) A rendelet területi hatálya: **Parád** igazgatási területe.

II. FEJEZET
A HELYI VÉDELEM

2. A helyi védelem célja, feladata, általános szabályai

2.§

(1) Az épített környezet fenntartása, a jelen és a jövő nemzedékek számára való megőrzése érdekében az önkormányzat a közigazgatási területén található kiemelkedő építészeti, képzőművészeti és természeti értékeket helyi védelem alá helyezi.

(2) A helyi értékvédelem feladata a helyi védelmet igénylő építészeti örökség meghatározása, dokumentálása, védetté nyilvánítása, nyilvántartása, megőrzése, és a lakossággal történő megismertetése.

(1) E rendelet alapján helyi védett értéknek minősül minden olyan, magasabb szintű jogszabály által nem védett műalkotás, épület vagy természeti érték, amely e rendeletben felsorolásra került.

(2) Amennyiben helyi védett érték magasabb szintű jogszabály alapján védelemre kerül, azt az értéket jelen rendeletből törölni kell.

(3) A helyi védettség alá helyezésről, annak megszűnéséről a Képviselő-testület dönt.

(4) A védetté nyilvánításhoz, annak megszüntetéséhez be kell szerezni települési főépítész véleményét.

(5) Helyi érték védetté nyilvánítására vagy a védelem törlésére bármely jogi vagy természetes személy, javaslatot tehet, melyet a jegyzőnél kell benyújtani. A javaslatnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a javasolt vagy érintett érték megnevezése,
- b) a javasolt vagy érintett érték helyének meghatározása (utca, házszám, helyrajzi szám),
- c) a javaslattevő természetes vagy jogi személy, ez utóbbi esetén annak képviselőjének megnevezése, elérhetősége,
- d) a javasolt vagy érintett érték helyszínrajza, fotódokumentációja, leírása.
- e) a védelem fajtája,
- f) a védetté nyilvánításra vagy a védelem megszüntetésére vonatkozó javaslat indoklása.

(6) A védetté nyilvánított helyi értékek listáját e rendelet tartalmazza.

(7) A védetté nyilvánított helyi értékek nyilvántartása tartalmazza a védetté nyilvánított helyi érték

- a) megnevezését
- b) pontos helyét (utcanév, házszám, helyrajzi szám)
- c) rövid leírását
- d) a védelem módját

(8) Adatvédelmi okokból a védetté nyilvánított helyi értékről vezetett nyilvántartás adatai nem nyilvánosak.

(9) A védettség megszüntetésére akkor kerülhet sor, ha a védetté nyilvánított helyi érték

- a) megsemmisül,
- b) életveszélyessé válik, és az eredeti állapotba történő visszaállítása aránytalanul magas költséggel járna, illetve növény egészségügyi szempontból állapota visszafordíthatatlanul károsodik,
- c) a védelem alapját képező értékei helyreállíthatatlanul elvesztek, vagy a védelemmel összefüggő szakmai ismérveknek már nem felel meg,
- d) magasabb rendű jogszabály által védettséget (műemléki) kap.

(10) A védettség megszüntetésére irányuló kérelem melléklete az állapotrögzítő dokumentáció, amely tartalmazza:

- a) az érintett elem helyszínrajzát,
- b) épület, vagy építmény esetén a felmérési tervet (alaprajz minden szintről, metszetek, homlokzatok, műszaki leírás), tájérték esetén a természeti tényező ismertetését
- c) fotódokumentációt,
- d) amennyiben szükséges - épület, vagy építmény esetén tartószerkezeti tervezési területen jogosultsággal rendelkező szakvéleményt.

(11) A védettség megszüntetésére irányuló eljárásban a védetté nyilvánításra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(12) A helyi védelem területi vagy egyedi védelem lehet

(13) A településképi rendeletet és a Településképi Arculati Kézikönyvet az önkormányzat évente felülvizsgálja.

3. A helyi területi védelem meghatározása

3.§

(1) A helyi területi védelem a helyi kialakult, meghatározó, értékes településképet és egyes településrészt meghatározó, közterületekkel meghatározott településrészre terjedhet ki.

(2) A helyi területi védelem jegyzéke:

02, 03, 04/1-2, 05, 06, 07, 08, 09, 010, 011, 039, 047, 048, 049/1, 050/1-2, 051, 056, 057/1-2, 058, 059, 060, 061, 062/2-4, 063, 064/2-7, 065, 066, 067, 068, 079/39-62, 079/64, 079/67-70, 080, 081, 082/1-8, 082/10-13, 082/15, 082/17-18, 083/1-9, 084, 085/2, 086/1-2, 093/2, 087/7-19, 087/21-23, 088, 089, 090/1-6, 090/17, 091/1-4, 092/1-17, 092/19-21

4. A helyi egyedi védelem meghatározása

4.§

(1) A helyi egyedi védelem a jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculatot, településkaraktert meghatározó

a) építményre, építményrészletre

b) szoborra, képzőművészeti alkotásra terjedhet ki.

c) táj- és kertépítészeti alkotásra,

(2) A helyi egyedi védelem jegyzéke:

(a) építmény:

- Lakóház, Sziget u. 6 hrsz.: 124
- Lakóház, Kékesi út 70. hrsz.: 1020
- Lakóház, Kékesi út 21. hrsz.: 701
- Lakóház, Dózsa Gy. út 8. hrsz.: 177
- Orvosház, Kossuth L. u. 356 hrsz.: 520
- Orvosház, Kossuth L. u. 358-360 hrsz.: 518
- Magtár, Sándor-rét hrsz.: 062/2
- Ált. iskola Kossuth L. u. 47-49 hrsz.: 56
- Volt Tűzoltó szertár, Kékesi út 2. hrsz.: 736/2
- Volt Hangya Szöv. Épülete, Kossuth L. u. 71. hrsz.: 220

(c) természeti érték:

- Ilona Ilona-völgyi fasor (09/06/TT/75)
- Parád – Recsk közötti gesztenyefasor (09/05/TT/75)
- Parádfürdői park (09/25/TT/82)

5. Az egyedi védelemhez kapcsolódó tulajdonosi kötelezettségek

5. §

(1) A védetté nyilvánított helyi érték fenntartása a tulajdonos feladata, ő köteles az érték jó karbantartásáról gondoskodni. Felújítás, korszerűsítés esetén a jelen rendeletben foglalt előírásokat és a vonatkozó egyéb jogszabályokat be kell tartani.

(3) A helyi védett érték tulajdonosa kérheti az önkormányzat támogatását a felújítás, helyreállítás és ezáltal az értékmegőrzés érdekében. A támogatás megítélésnek feltétele a rendeltetésszerű használat.

(4) A helyi védett érték tulajdonosa a tulajdonviszonyokban, a kezelőben és a használóban történt változásokat a jegyzőnek a változástól számított 30 napon belül köteles írásban jelezni. Ennek elmaradása esetén a védett értékre önkormányzati támogatás nem adható.

III. FEJEZET

A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

6. A településképi szempontból meghatározó területek

6.§

Településképi szempontból meghatározó terület nem kerül lehatárolásra, a településen a Településképi Arculati Kézikönyv (TAK) építészeti ajánlásai vehetők figyelembe

IV. FEJEZET

A TELEPÜLÉSKÉPI KÖVETELMÉNYEK MEGHATÁROZÁSA

7. Településképi szempontjából általános területi és egyedi építészeti követelmények

7.§

(1) A település teljes igazgatási területén a TAK-ban meghatározott építészeti ajánlásokat lehet alkalmazni

(2) A település teljes igazgatási területén a telepítés módját a kialakult állapothoz, a környezethez illeszkedően kell meghatározni, a TAK építészeti ajánlásait lehet figyelembe venni.

(3) E rendelet közterület alakítási terv készítésére kötelező előírást nem állapít meg.

(4) A lakó funkciójú épületek elhelyezésére alkalmas építési övezetekben lakóépületeken hullámpala, műanyag hullámlemez nem alkalmazható.

(5) A tetőfedő anyagok közül a rikító színek (pl. élénk vörös, kék) nem, helyette a földszínek alkalmazhatók.

(6) Lakóépületek csak magastetővel építhetők

(7) A település teljes közigazgatási területén az 1. mellékletben szereplő növények nem telepíthetők

(8) A település teljes közigazgatási területén a 2. mellékletben szereplő növények telepítését kell előnyben részesíteni.

8. Településképi szempontból meghatározó területekre vonatkozó területi és egyedi építészeti követelmények

8.§

E rendeletben településképi szempontból meghatározó terület nem került bevezetésre.

9. Helyi védett értékre vonatkozó területi és egyedi építészeti követelmények

9.§

(1) A település helyi védett értékeinek felsorolását e rendelet II. fejezete tartalmazza.

(2) Helyi védett épület esetén:

- a) a fő rendeltetést tartalmazó épület megtartandó és eredeti állapotában helyreállítandó,
- b) a homlokzat, tetőidom nem változtatható,
- c) a közterület felől látható homlokzatokon műanyag nyílászáró nem alkalmazható,
- d) a közterület felőli tetőn tetőablak nem alkalmazható
- e) az épületek homlokzatának felületképzése vakolt, pasztell színezésű lehet,
- f) a tetőfedés színe a földszínek valamelyike lehet,
- g) helyi védett épület jó karban fenntartandó

(3) Helyi védett műalkotás esetén a fő rendeltetés helyben tartandó és eredeti állapotában helyreállítandó, jó karban fenntartandó

(4) Helyi védett természeti érték esetén:

- a) A védett természeti érték megtartandó, környezetének élőhelye megőrzendő.
- b) A védett értéket károsítani tilos.
- c) A védett természeti érték vonatkozásában kutatási tevékenység csak természetvédelem érdekében lehet.
- d) A védett természeti érték védőövezetének sértetlenségét biztosítani kell.
- e) Védett természeti érték területen építeni a környezetért felelős szervek engedélyével lehet.

10. Egyes sajátos berendezések, műtárgyak elhelyezése

10.§

(1) A felszíni energiaellátás nyomvonalas építményei elhelyezésére a település teljes igazgatási területe alkalmas.

(2) Ahol vezetékes hálózat megengedett ott új vezetékek földkábelben vagy meglévő oszlopsoron vezethető.

(3) A település ellátásához szükséges közmű műtárgyak (transzformátor, kapcsolószekrény, elosztószekrény, gáznyomás-szabályozó stb.) takartan, közterületen látványában illeszkedő megjelenéssel helyezendő el.

(4) Természetvédelemmel érintett területen kültéri világítás csak biztonsági szempontok (élet- vagy vagyonvédelem, stb.) esetén épülhet, lehetőség szerint az energiaellátást földkábelrel kell biztosítani.

11. Reklámhordozókra vonatkozó településképi követelmények

11.§

(1) Az épületek homlokzatain elhelyezhető cégereket (cég és címtáblákat és üzlet feliratokat) úgy kell kialakítani, hogy azok szervesen illeszkedjenek a homlokzatokhoz úgy, hogy együttesen összhangban legyenek az épület építészeti részletképzésével, színezésével, építészeti hangsúlyaival.

(2) Tetőfelületen, előkertben cégér nem helyezhető el.

(3) Üzlethelyiségenként legfeljebb egy mobiltábla helyezhető el a közterületen, mely az üzletkirakatától maximum 1,5 méterre állhat, a gyalogosforgalmat nem akadályozó módon.

(4) Önkormányzati információs tábla és egyedi tájékoztató tábla közterületen csak a gyalogos közlekedést nem zavaró módon helyezhető el.

(5) Természetvédelemmel érintett területen reklámhordozó berendezések nem helyezhetők el.

12. Egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó településképi követelmények

12.§

(1) Közterületen új közművezetéseket (vízellátás, szenny-, és csapadékvíz-elvezetés, földgázvezetéseket) csak terepszint alatti elhelyezéssel, míg közép- és kisméretű, valamint közvilágítási, táv- és egyéb hírközlő vezetékeket terepszint alatti, illetve légkábeles formában szabad létesíteni. A több, különböző szolgáltató légvezetékei lehetőleg közös oszlopon létesítendőek.

(2) A tervezett gáznyomás-szabályozók az épületek utcai homlokzatára nem helyezhetőek el. A berendezés a telkek előkertjében, udvarán, vagy az épület alárendeltebb homlokzatára telepíthető. A tervezett elektromos transzformátorok, trafóházak az utcaképre tekintettel telepíthetőek.

V. FEJEZET
TELEPÜLÉSKÉP-ÉRVÉNYESÍTÉSI ESZKÖZÖK

13. A településkép-védelmi tájékoztatás és szakmai konzultáció

13.§

(1) A településképi követelményekről a főépítész – alkalmazása hiányában a polgármester – az építéssel érintett telken tervezett építési munkák végzéséhez, kérelemre, szakmai konzultációt biztosíthat.

(2) Szakmai konzultáció az építés megkezdése előtt legalább egyszer kötelező:

- a) Helyi védett, vagy helyi meghatározó épület esetében.
- b) új lakóépület építése estében

(3) A településképi konzultáció során a főépítész – alkalmazása hiányában a polgármester – javaslatot tesz a településképi követelmények érvényesítése módjaira.

(5) A településkép-védelmi tájékoztatás és szakmai konzultáció díjmentes.

14. A településképi véleményezési eljárás

14.§

E rendeletben településkép véleményezési eljárás nem kerül bevezetésre.

15. A településképi bejelentési eljárás

15.§

E rendeletben településkép bejelentési eljárás nem kerül bevezetésre.

16. A településképi kötelezés

16. §

E rendeletben településképi kötelezés nem kerül bevezetésre.

VI. FEJEZET
ÖNKORMÁNYZATI TÁMOGATÁSI ÉS ÖSZTÖNZŐ RENDSZER

17. Helyi védelemmel érintett ingatlanok támogatási rendszere

17.§

(1) Az önkormányzat az ingatlantulajdonosnak a védettséggel összefüggésben szükségessé váló, a jó karbantartást meghaladó munkálatokhoz évente meghatározott keretösszeg erejéig

támogatást adhat, amennyiben erre az adott év költségvetési önkormányzati rendeletében forrást biztosít.

(2) Az önkormányzat a támogatás feltételeit külön rendeletben meghatározhatja.

VII. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

18.§

(1) E rendelet 2018. január 01.napján lép hatályba.

(2) E rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti: Helyi építési szabályzat helyi védelemre vonatkozó rendelkezése: **5/2010 (09.16.)** sz. önkormányzati rendelet 9. § (5) (6) (8) (9) és a 2. számú függelék 1. (e) 2. 3. pontjai

Parád, 2017. december 13.

Mudriczki József
polgármester

Varró Gyula
jegyző

Ez a rendelet kihirdetésre került: 2017. decembernapján

Varró Gyula
jegyző

1143/2014. EU rendelet
az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának
és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről

A rendelet alapján a tagországok képviselőiből álló inváziós fajok elleni védelemért felelős bizottság elfogadta azt a növény- és állatfajlistát, mely az Unió számára veszélyt jelentő inváziós idegenhonos fajok jegyzékét alkotja. A listán szereplő fajok egyedeire vonatkozó szigorú szabályok szerint tilos az egész EU területén forgalomba hozni és a természetbe kibocsátani akár egyetlen példányt is, de a behozatalra, tartásra, tenyésztésre, szaporításra, szállításra, kereskedelemre és felhasználásra is hasonlóan szigorú szabályok vonatkoznak.

Az Európai Unió számára veszélyt jelentő
idegenhonos inváziós növényfajok (IAS) jegyzéke
(Hatályos 2017. augusztus 2-ától)

magyar név	tudományos név
aligátorfű (papagájfű, papagájlevél)	<i>Alternanthera philoxeroides</i>
karolinai tündérhínár	<i>Cabomba caroliniana</i>
közönséges vízijácint	<i>Eichhornia crassipes</i>
cingár (aprólevelű) átokhínár	<i>Elodea nuttallii</i>
hévízi gázló	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>
nagy fodros-átokhínár	<i>Lagarosiphon major</i>
nagyvirágú tóalma	<i>Ludwigia grandiflora</i>
sárga tóalma	<i>Ludwigia peploides</i>
strucctoll-süllőhínár	<i>Myriophyllum aquaticum</i>
felemáslevelű süllőhínár	<i>Myriophyllum heterophyllum</i>
közönséges selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
chilei óriáslapu (óriásrebarbara)	<i>Gunnera tinctoria</i>
kaukázusi medvetalp	<i>Heracleum mantegazzianum</i>
perzsa medvetalp	<i>Heracleum persicum</i>
Szoznovszkij-medvetalp	<i>Heracleum sosnowskyi</i>
bíbor nebáncsvirág	<i>Impatiens glandulifera</i>
sárga lápbuzogány	<i>Lysichiton americanus</i>
japán gázlófű	<i>Microstegium vimineum</i>

keserű hamisüröm	<i>Parthenium hysterophorus</i>
rózsás tollborzfü	<i>Pennisetum setaceum</i>
ördögfarok-keserűfű	<i>Persicaria perfoliata</i> (<i>Polygonum perfoliatum</i>)
japán nyílgyökér (kudzu)	<i>Pueraria montana</i> var. <i>lobata</i> (<i>Pueraria lobata</i>)
borfa, tengerparti seprűcserje	<i>Baccharis halimifolia</i>

269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet
a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

A kormányrendelet melléklete meghatározza azoknak a fajoknak a listáját, melyek inváziós és termőhely-idegen növényfajoknak tekinthetők, így az 5. § (2) bekezdés értelmében a Natura 2000 gyepterületeken ezek megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, állományuk visszaszorításáról gondoskodni kell mechanikus védekezéssel vagy speciális növényvédőszer-kijuttatással.

Az érintett növényfajok:

1. Fásszárú inváziós és termőhely-idegen növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
akác	<i>Robinia pseudo-acacia</i>
amerikai kőris	<i>Fraxinus americana</i>
bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>
keskenylevelű ezüstfa	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
fekete fenyő	<i>Pinus nigra</i>
erdei fenyő	<i>Pinus silvestris</i>
gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
kései meggy	<i>Prunus serotina</i>
zöld juhar	<i>Acer negundo</i>

2. Lágyszárú inváziós növényfajok:

Magyar név	Tudományos név
alkörmös	<i>Phytolacca americana</i>
japánkeserűfű fajok	<i>Fallopia</i> spp.
kanadai aranyvessző	<i>Solidago canadensis</i>
magas aranyvessző	<i>Solidago gigantea</i>
parlagfű	<i>Ambrosia artemisifolia</i>
selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
süntők	<i>Echinocystis lobata</i>

43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet

a növényvédelmi tevékenységről

A rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében a földhasználó és a termelő köteles védekezni az alábbi növények ellen: parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*), keserű csucsor (*Solanum dulcamara*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), aranka fajok (*Cuscuta* spp.).

2. melléklet a/2017. (XII. 20.) önkormányzati rendelethez

Fásításra, növénytelepítésre javasolt őshonos növények jegyzéke

Lombos fafajok

tudományos (latin) elnevezés	magyar elnevezés
Acer campestre	mezei juhar
Acer platanoides	korai juhar
Acer pseudoplatanus	hegyi juhar, jávorfa
Acer tataricum	tatár juhar, feketegyűrű juhar
Alnus glutinosa (allergén)	enyves éger, mézgás éger, berekfa
Alnus incana	hamvas éger
Betula pendula (allergén)	közönséges nyír, bibircses nyír
Betula pubescens	szőrös nyír, pelyhes nyír
Carpinus betulus	közönséges gyertyán
Cerasus avium (Prunus avium)	vadcseresznye, madárcseresznye
Cerasus mahaleb (Prunus mahaleb)	sarjmeggy, török meggy
Fagus sylvatica	közönséges bükk
Fraxinus angustifolia ssp. pannonica	magyar kőris
Fraxinus excelsior	magas kőris
Fraxinus ornus	virágos kőris, mannakőris
Juglans regia	közönséges dió
Malus sylvestris	vadalma
Padus avium	zelnicemeggy, májusfa
Populus alba *	fehér nyár, ezüst nyár
Populus canescens *	szürke nyár
Populus nigra *	fekete nyár, topolyafa, csomoros nyár
Populus tremula	rezgő nyár
Pyrus pyraister	vadkörte, vackor
Quercus cerris	csertölgy, cserfa
Quercus petraea (Q. sessiliflora)	kocsánytalan tölgy
Quercus pubescens	molyhos tölgy
Quercus robur (Q. pedunculata)	kocsányos tölgy, mocsártölgy
Salix alba (allergén)	fehér fűz, ezüst fűz
Salix fragilis	törékeny fűz, csörege fűz
Sorbus aria	lisztes berkenye
Sorbus aucuparia	madárberkenye
Sorbus domestica	házi berkenye, fojtóska
Sorbus torminalis	barkóca berkenye, barkócafa
Tilia cordata (T. parviflora)	kislevelű hárs
Tilia platyphyllos (T. grandifolia)	nagylevelű hárs
Ulmus glabra (U. montana, U. scabra)	hegyi szil
Ulmus laevis	vénic szil, lobogós szil, vénicfa
Ulmus minor (Ulmus campestris)	mezei szil, simalevelű mezei szil

Tülevelű fajok (fenyők)

tudományos (latin) név	magyar elnevezés
Juniperus communis	közönséges boróka, gyalogfenyő

Lombos cserjék

tudományos (latin) név	magyar elnevezés
Colutea arborescens	pukkanó dudafürt
Cornus mas	húsos som
Cornus sanguinea	veresgyűrű som
Crataegus laevigata (C. oxyacantha)	kétfibés galagonya
Crataegus monogyna	egybibés galagonya
Euonymus europaeus	csíkos kecskerágó
Euonymus verrucosus	bibircses kecskerágó
Frangula alnus (Rhamnus frangula)	kutyabenge
Hippophae rhamnoides	homoktővis
Lonicera xylosteum	ükörke lonc, ükörke
Prunus spinosa	kökény
Rhamnus catharticus	varjútővis (benge)
Ribes uva-crispa	-
Rosa canina	gyepűrózsa
Salix caprea	kecskefűz
Salix cinerea	rekettyefűz, hamvas fűz
Salix purpurea	csigolyafűz
Salix viminalis	kosárkötő fűz
Sambucus nigra	fekete bodza
Sambucus racemosa**	fürtös bodza
Spirea salicifolia	fűzlevelű gyöngyvessző
Staphylea pinnata	mogyorós hólyagfa
Viburnum lantana	ostorménfa
Viburnum opulus	kányabangita

* nem „szöszös”, hím egyedek telepítése javasolt csak

** 500 m felett javasolható a telepítése

Allergén növényfajok telepítése kizárólag külterületen, belterülettől és beépítésre szánt területtől nagy távolságra javasolható.

PARÁD

településképi arculati kézikönyve | 2017

készült:

Parád Község Önkormányzata megbízásából
polgármester: Mudriczki József
jegyző: Varró Gyula

314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján

a

Lechner Lajos Tudásközpont,
Nemzeti Médiahatóság,
Bükk Nemzeti Park,
valamint az
Egri Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatalának
adatszolgáltatása segítségével

készítette:

Hoór Kálmán - főépítész
Boros András - építész
Boros Marianna - környezetirányítási szakértő
Hoór Csilla - munkatárs
Harsányi Péter - munkatárs
Veres Tünde - munkatárs
Vincze Dániel - építész

felhasznált irodalom és adatbázisok:

Parád Település Rendezési Terve
Heves Megye Műemlékei
Heves Vármegye Községei - ifj. Reiszig Ede dr.
parad.hu
openstreetmap.hu
mapire.hu
fentrol.hu
Halász Csilla, Őrfi József, Viczián Zsófia: Ybl összes. Látóhatár Kiadó Budapest 2014
Rakonczay Zoltán: Természetvédelem. Szaktudás Kiadó Ház Budapest 2002
A Hevesi füves puszták tájvédelmi körzet. Bükk Nemzeti Park Igazgatóság Eger 2005
Bepillantás Dél-Heves Természeti Értékeibe Üröm Környezet-és Természetvédelmi
Egyesület, Heves Eger 2013
wikipedia.hu
bnpi.hu
egriborut.hu
Mátraalja borvidék ismertető
kaptarko.hu
Bábakalács füzetek-10 Jeles kövek
„Zöld Horizont” Bükk nemzeti park.
Veres Zsolt: Homokkő Birodalom Észak Magyarországon. Természet Világa 146. évfolyam.
4. szám

2017

TARTALOM

Tartalom	4
Bevezetés.....	5
Parád bemutatása	6
Örökségünk	9
Település-karakterek	40
Jó példák történeti I. karakterű településrészhez.....	45
Jó példák történeti II. karakterű településrészhez.....	51
Jó példák telepített I. karakterű településrészhez.....	57
Jó példák telepített II. karakterű településrészhez.....	62
Ajánlások, építészeti útmutató.....	64
Jó példák sajátos építményfajták, reklámhordozók, utcanévtáblák	82

BEVEZETÉS

A településképi arculati kézikönyv a település bemutatásával az épített és természeti értékek megismertetésével, útmutatóval segíti a település fejlesztésében érdekelteket.

Észak-Magyarország, ezen belül Heves megye bővelkedik régi korok történelmi emlékeiben. Ezer év hosszú idő, mégis rohanó világunkban hajlamosak vagyunk elfelejteni mit is jelent ez az örökség. Házaink, templomaink néma tanúi ezeknek a koroknak, még akkor is, ha egy-egy település fejlődésének folytonossága a viharos történelmünknek köszönhetően többször megszakadt. Talán éppen ezért fontos olykor vállatára fognunk szülőföldünk néma köveit. Nézzünk körül egy pillanatra! Vegyük észre rejtett értékeinket! Ne tévesszen meg minket az sem, ha az idő nyomot hagyott rajtuk. Saját történelmünket rejtik e falak, melyeket hozzáértéssel, szeretettel és hittel a mi feladatunk megőrizni, hozzáadva saját korunk értékeit.

Ez a kézikönyv ebben az értékmegőrzésben és értékteremtésben kíván segítséget nyújtani, röviden bemutatva a település épített és természeti adottságait. Az örökségünk fejezetben kiemeljük azokat az objektumokat, épületeket, műemlékeket, melyek a település önazonossága szempontjából kiemelkedő helyet foglalnak el. Az ajánlások fejezetben áttekintést nyújtunk a község különböző karakterű részeiről, valamint az útmutatóban fogalmazunk meg arról, hogy milyen építészeti eszközök révén tudjuk kedvezően befolyásolni egy-egy utca, településrész összképét. Az utolsó, jó példák fejezetben pedig olyan – a településen található – épületek, utcaképi elemek fotóit közöljük, melyeket vagy egészüket, vagy részletmegoldásait tekintve példaértékűnek tartunk. A kézikönyv csupán egy útmutató, nem helyettesítheti a döntéshozók, az építetők odafigyelését, az építések felkészültségét, az építésben résztvevők felelősségét.

PARÁD BEMUTATÁSA

Mohács előtti történetére nézve írott forrás nem áll rendelkezésre. 1549-ben a Perényi család használja. A XVI. század közepén az Országh Kristóf birtokában levő debrői uradalomhoz tartozik, de a birtokot Perényi Gábor kezeli. Debrő várának lerombolása és a birtokos halála után, 1567-től Ónod várának tartozéka lesz. 1575-ben Ungnad egri vár-kapitány veszi zálogba, majd 1603-ban Rákóczi Zsigmond vásárolja meg, az egész ónodi uradalommal együtt, ettől kezdve egy évszázadon keresztül a Rákócziak itt a földesurak. 1676 táján Rákóczi Erzsébet, férjezett Erdődy Györgyné bírja a falu egyik felét, a „fejedelmi árvák” - Rákóczi Ferenc és Júlia - a másik felét. 1687-ben az Eger visszafoglalásáért folyó harcok során a falu elnéptelenedik, lakói 1689-ben is a Nyírségben bujdosnak. 1696-ig visszatér a 12 jobbágycsalád. Erdődyné 1708-ban magtalanul hal el, így a falu birtokjogát most már teljes egészében II. Rákóczi Ferenc és nővére, Júlia, férjezett Aspremont-Reckheim Ferdinándné veszi át. A Rákóczi-szabadságharc után a fejedelem birtokait a kincstár elkobozza és gr. Althan Mihálynak adja át. Aspremontné birtokjoga sértetlen marad. 1740-41-ben Grassalkovich Antal mindkét földesúr birtokrészét megvásárolja, így 1741-1841 között Parád, mint a debrő-parádi uradalom tartozéka a három Grassalkovich Antal tulajdona. 1776-1824 között azonban az Orczy család, 1825- 1839 között Kaán Sámuel és Ullmann Móric, 1840-1847 között gr. Károlyi György bérlő. Miután Grassalkovich III. Antal 1841-ben magtalanul hal el, az uradalmat nővére, Teréz, férjezett Forgách Jánosné veszi át, de 1847-ben eladja az akkori bérlőnek, Károlyi Györgynek.

II. Rákóczi Ferenc földesúr 1708 táján Parádhután, a Somhegy alatt üveghutát létesít, mely az 1770-os évekig kisebb megszakításokkal ezen a régi helyen működik. 1767-ben azonban az 56 lelket számláló Óhután kívül már Újhután is lakik 31 ember. 1776 körül az üveghutát Újhutára, a mai Parádsasvárra telepítik át, de a munkásság egy része továbbra is Óhután lakik. 1763-ban Markhot Ferenc, Heves megye tiszti orvosa a Fehérkőhely déli lábánál, a mai fürdőtelep szomszédságában timsótartalmú ásványvizet fedez fel. Fazola Henrik viszont a Vörösvárhegyben ércbányákat tár fel. Az egri görög és rác kereskedők Keresztelő Jánosról nevezett bányatársulata 1778-ban megindítja itt a timsós vízre telepített timsógyárat, mely Magyarország legrégibb ilyen üzeme. Ennek a timsógyárnak működésével kapcsolatban alakult ki a timsófürdő, ugyancsak 1778 táján. Orczy földbirtokos 1795 táján a timsógyár mellett négy fürdőkamrával és nyolc káddal felszerelt fürdőházat, és szállóhelyiséget épített idegenből érkező fürdővendégek számára. A fürdésre ezután már nem az erősen maró hatású timsólúgot használták, hanem a timsógyár víztartályából a fürdőházba facsöveken bevezetett timsós vizet, felforralva és szükség szerint tiszta vízzel hígítva. 1797-ben Kitaibel Pál elemezte a parádi gyógyvizeket, s írásaival ő keltette fel a figyelmet a parádi gyógyvizek iránt. 1813-ban a timsó-gyár beszüntette működését, ettől kezdve a tartályban összegyűlt vizet kizárólag fürdés céljaira használták. 1827 —1829 közt a timsós fürdő környékén és a

parádsasvári kénesforrás tájékán is nagyarányú építkezések indultak meg, vendégszobákkal felszerelt szállókat építettek; ekkor született meg Párádfürdő.

Parád lélekszáma 1787-ben 876, községi pecsétje 1698-ból: virág, csizma(?), körirata: „Parádi Pecsét 1698”.

Történelmi pillanatkép Parád múltjából

Parádon Ybl Miklós a Károlyi család uradalmi építésze volt 1847 és 1861 között. Ez idő alatt több szép épületet tervezett, melyek meghatározzák a település hangulatát.

1869-ben Gróf Károlyi György fényűző istállót építtetett a fürdőtelepi kastély mellé, melynek terveit szintén Ybl Miklós tervezte, mivel a kastélyhoz tartozó korábbi istálló leégett. A „Cifra-istálló” U alaprajzú, földszintes, nyeregtetős, favázas épület, melynek két szárában háromhajós istálló, középső részében faoszlopokkal alátámasztott mestergerendás kocsiszínek találhatók. Az utcavonalon a kerítés is hasonlóan díszes. Ma Kocsimúzeum működik itt melyet 1971-ben hoztak létre a hazánkban rendezett Vadászati Világkiállítás alkalmából.

A kocsigyártás történetét bemutató kiállításon látható öt teremben a kocsizás fejlődését bemutató különböző kocsifajták a parasztszekértől a legelőkelőbb hintókig, megtalálható a hajtószán, városi szánkó, vadászatra használt négykerekű, konflis, fiáker is.

A kiállítás legérdekesebb tárgyai a XIX-XX. század jellegzetes, Magyarországon gyártott, illetve használt járművek. A különleges magyar hajtókocsik közül látható pl. az ún. cseklészi típusú, félfedeles „Eszterházy” kocsi, a főtípusú „Károlyi” hajtókocsi, a Kölber gyártmányú „Gavallér” kocsi; legrepresentatívabb járműve az esztergomi díszhintó.

A kiállítás részeként pedig a bognár-, kovács- és szíjgyártó mesterség szerszámai is megtekinthetők.

A Cifra-istálló bal szárnyában, az eklektikus stílusú, fagerendás, vörös téglás épület márvánnyal borított istállóiban pedig ma is láthatunk lovakat.

Az istálló fogatain történt a vendégek utaztatása Parád- Parádsasvár, Parád-Kápolna Vasútállomás között (a Recsk-Parádfürdő VÁ megépülése után pedig Parád-Recsk VÁ között 1877 után), valamint a Parád-Eger útszakaszokon.

ÖRÖKSÉGÜNK

Ebben a fejezetben bemutatjuk a település épített és természeti értékeit

Települések épített értékei (általános áttekintés)

Az épített örökség megóvása és fenntartása az emberiséggel egyidős.

A jelentősebb építmények vagy épített környezetek védelmét napjainkban is előírások, jogszabályok határozzák meg, ezáltal is elősegítve a jövő nemzedékek részére történő épített kulturális értékek megismerését, megőrzését.

Az épített örökségvédelem fokozatai:

Nemzetközi védelem – világörökség szintjén meghatározott építmény, vagy környezet megőrzését, nyilvántartását szabályozza.

Országos védelem – műemlékvédelem, amely az országos szinten meghatározott építmény, vagy környezet megőrzését, nyilvántartását szabályozza.

Helyi védelem - helyi, önkormányzati szinten meghatározott építmény, vagy környezet megőrzését, nyilvántartását szabályozza.

„A helyi védelem célja egy adott településnek és környezetének, az ott megtalálható értékes építészeti, táji, valamint az épített környezettel összefüggő természeti jellegzetességeknek minél hitelesebb és teljesebb megőrzése.”

Településképileg meghatározó - helyi, önkormányzati szinten, településképi szempontjából meghatározó építmény vagy környezet nyilvántartása az arculati kézikönyvben, melyek később helyi védelem alá is kerülhetnek.

A fennmaradt és védelemre méltó épületek, épített környezetek, mind történeti, mind pedig művészettörténeti szempontból jelentős értéket képviselnek, ugyanakkor az adott közösség önmeghatározásának is fontos pillérei. Fenntartásuk és méltó hasznosításuk tehát gazdasági, kulturális, végső soron településpolitikai érdek.

Nemzeti emlékhely

A nemzeti emlékhelyek történelmünk legfontosabb helyszínei, az emlékezet egyszerre szimbolikus és valóságos terei. Bár gyakran fontos építészeti alkotások, nem elsősorban műemléki szempontok alapján számítanak jelentősnek, hanem kiemelkedő történelmi szerepük miatt.

Történelmi emlékhely

A történelmi emlékhelyek az emlékezet olyan fontos helyszínei, amelyek nemzeti, felekezeti, regionális vagy kisebbségi szempontból kiemelkedőnek minősülnek. Bár gyakran fontos építészeti alkotások, nem elsősorban műemléki szempontok alapján számítanak jelentősnek, hanem kiemelkedő történelmi szerepük miatt.

Parád épített értékei

Palóc Ház (lakóház és csűr) - műemlék

A Tarna melletti szalagtelken álló Palóc Ház, a mátravidéki faépítkezés utolsó megmaradt emléke. A lakóházat a 150 évvel ezelőtti állapotnak megfelelően rendezték be, korábban mint Falumúzeum üzemelt, jelenleg nem látogatható.

A lakóház a XVIII. század második felében és a XIX. század elején épült. Első része talpfás, gerendavázaz, zsilipelt szerkezetű, a hátsó dőngölt föld falazatú. Szarufás-torokgerendás nyeregteteje zsúppal fedett, mély vízvetővel, fonott sövény oromzattal. Meszelt véghomlokzatán két apró ablak, sárgára mázolt lábazat, utcai padka. Udvari homlokzata háromtengelyes, a három lakóhelyiség nyílásaival, keskeny ereszpadkával. A pitvarban padrajáró luk, létrával, a szobában hasáb alakú kemence. 1963-ban a konyha a korábbi belülfűtős, kürtös kemencét rekonstruálták, s ennek következtében a konyha kabolája megsemmisült. Keresztgerendás, deszkás földem.

Az udvaron álló csűr a XVIII. század második felében épült, a lakóház tengelyére merőlegesen. Kő alapon fából, talpfákon, gerendavázzal, zsilipelt falszerkezettel. Szarufás-torokgerendás nyeregtetejét zsúp fedi. Kétsejtű, a nyitott szérű mellett istálló. Egyes elemei másodlagosan beépítettek.

Cifra Istálló és Kocsimúzeum - műemlék

A Károlyi kastély mellett a volt főúri birtok másik egyedülálló épülete az ún. Cifra Istálló, melyet 1908-ban gróf Károlyi György építtetett, Ybl Miklós tervei alapján. Az épületben 1971-ben berendezett Kocsimúzeumban a kocsigyártás történetét bemutató kiállítás tekinthető meg.

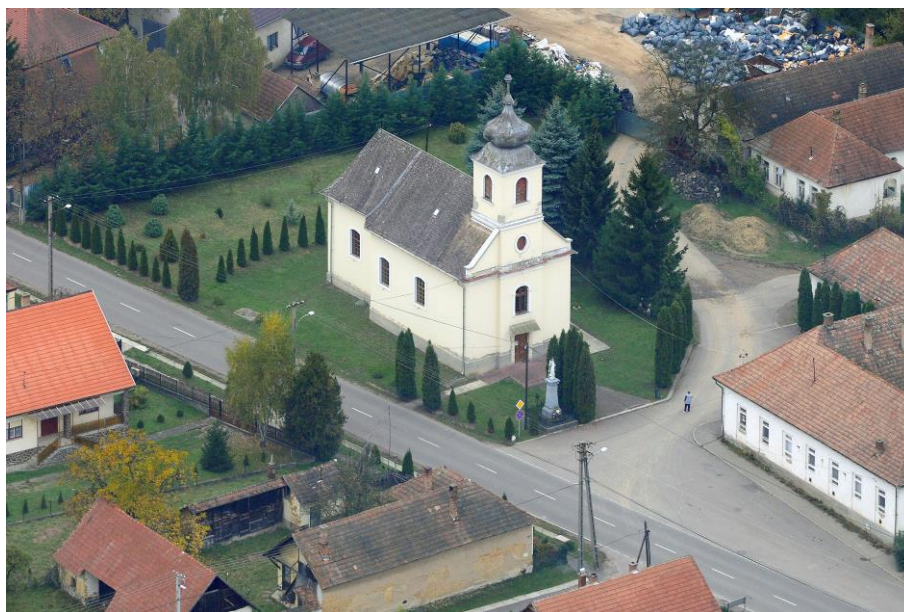
Parádfürdő településrészen a Tarna patak D-i oldalán álló, U alaprajzú, földszintes, nyeregvetős, mozgalmos tömegformálású, gazdag

részletképzésű, favázas-, téгла- és kőarchitektúrák épület középízzal, D-i végén emeletes épületrésszel, hangsúlyos, homlokzat elé nyúló, díszes ácszerkezetű oromzatokkal, tetőfelépítménnyel. Az U két szárában háromhajós istálló, középső szárnyban faoszlopokkal alátámasztott mestergerendás kocsiszínek találhatók. Az utcavonalon hasonló elemekből formált kerítés. Kertjében kisebb, egykorú, földszintes lakóépület áll.

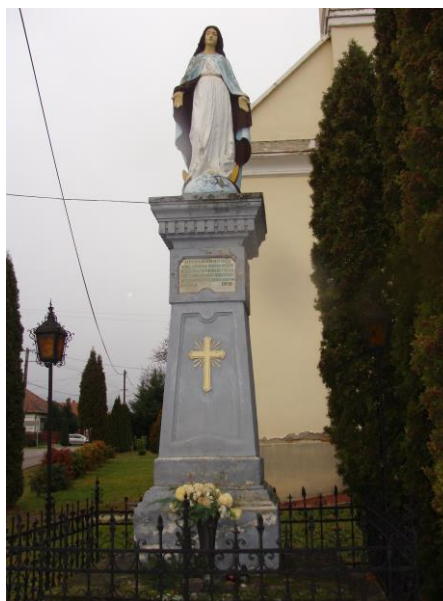
Szent Ottilia r. k. plébániatemplom – műemlék

A falu főútvonalával párhuzamosan, nyugatra néző szentélyű, egytornyos barokk templom, 1768-ban épült. Előterében 1908-ban állított festett Mária-köszbor áll.

1696-ban és 1720-ban még nem említi a plébániaösszeírás, 1732-ben még nincs temploma. A cassa parochorum (1733/37) még mindig ezt írja: „Ecclesia in hac filiali nulla est. Ebi unum templum necessarium esset pro tali frequentia populi.” Ez a helyzet az 1746. évi canonica visitatio alkalmával is. 1767-ben is csupán a temető keresztjeiről emlékezik meg; templom nincs, de Ó- és Újhután sincs. Óhután temető, benne kereszt. Újhután az út mellett fakereszt; ezt Polyácsék Tamás, ennek a „műhelynek a mestere” gondozza. Végül az 1811. évi vizsgálatból megtudjuk, hogy a parádi templomot Grassalkovich Antal földesúr 1768-ban telepíttette. Az egész épület boltozott, tornya a keleti oldalon szilárd anyagból 3 haranggal Szt. Ottilia, Szt. Mihály és Szt. Vendel tiszteletére. A templomot Szt. Ottilia tiszteletére 1768-ban szentelték fel. A főoltár a tituláris szent, a mellékoltár a Hétfájdalmú Szűz tiszteletére. Ugyaninnen megtudjuk, hogy az alsó „timsóbanyánál”, az urasági kastélyban van egy kápolna, amelyet 1798-ban az uraság költségén építettek és Nagyboldogasszony tiszteletére szenteltek. Az üveggyárban Szt. Donát tiszteletére szentelt kis harang; temető nincsen, a halottakat a parádi temetőbe szállítják be. Parád ekkor Bodony filiája volt.

Középtornyos homlokzata lábazattal és homorú főpárkánnyal, amely ereszpárkánnyként folytatódik a templom körül. A torony enyhén előrelép; a tengelyben két lépcsővel emelt füles, zárköves, vállköves, ívelt szemöldökű kőkapuzat. Fölötte könyöklőpárkányos váll- és csigás zárköves, kosárvível záródó kórusablak. A vízvetős főpárkány fölött, a két rézsűs oromfal-háromszög között, a torony testen álló ovális ablak. A torony osztópárkánya fölött körben négy könyöklőpárkányos, kosárvíves harangablak. Tagozott ereszpárkány, nyolccélú, párnásan tagolt bádogsisak. Oldalhomlokzatán két nagy szegmentíves, kőkeretes ablak, rézsűsen visszalépő és chonkás kosárvível záródó szentélyén egy hasonló ablak.

Erdőigazgatói lakás - műemlék

A településtől DK-re, az Ilona patak völgyében fekvő területen, a pataktól Ny-ra, L alaprajzú, földszintes, kontyolt nyeregtetős lakóépület, főhomlokzatán oromzatos középrizalittal, udvari homlokzatán faoszlopos tornáccal. A XIX. század második felében épült.

Sziget u. 6. sz. lakóház – helyi védett

Dózsa György u. 8. sz. lakóház – helyi védett

Kékesi út 21. sz. lakóház – helyi védett

Kékesi út 21. sz. lakóház – helyi védett

Orvosházak – helyi védett

Volt tűzoltó szertár, Asztalos Johák Múzeum – helyi védett

Az épületben jelenleg Asztalos Johák helyi származású fafaragó művész hagyatéki kiállítása látható. Fából faragott ember nagyságú szobrai megőrkítik a palócok mindennapjait, a Mátra legendás hírű betyárjait.

Fáy András Általános Iskola – helyi védett

Volt Hangya-szövetkezet épülete – helyi védett

Parádfürdői Állami Kórház, volt Ybl- szálló (településképileg meghatározó)

Az egykori gyógyfürdő épületeinek átalakításával-bővítésével kialakított kórház együttese a Freskó étteremmel és a tervezőjéről, Ybl Miklósról elnevezett, jelenleg használaton kívüli, díszes szálló épületével egy egységet alkotnak, igényes parkosított környezetben.

Károlyi kastély (településképileg meghatározó)

A Tarna patak völgyében, a botanikai ritkaságokkal tűzdelt őspark ölelésében emelkedő dombhát tetején épült szabadon álló eklektikus kastély. Alapjait Grassalkovich I. Antal vetette meg, a kastély korábbi helyén egy urasági nyári lak épült 1770 körül, melyben 1798-ban házi kápolna is helyet kapott. Átépitésére Ybl Miklós tervei alapján került sor aki a kastély L alakú, romantikus földszintes részét 1872-ben építette, egyemeletes rizalitját és kétemeletes szárnyát ugyanő 1885-ben, német reneszánsz stílusban. Korábban idősök otthona működött az épületben, jelenleg kihasználatlan.

Délre néző főhomlokzata alagsor + földszint és első emelet, a középrizalitban kétemeletes. Nyílásritmusa: a nyugatra néző veranda (fölötte pergolás terasz), majd: a + b + b + a + a + a + b + b + erkély + c + c + c + d + 5 ablakos csukott veranda, fölötte terasz. Rusz-tikázott armatúrás falkiképzés. Az első emelet ablakai szemöldökpárkányosak. Hódfarkas pala-héj. Keleti homlokzata földszintes, a + a + a + a + a + b + B + b + a + a + a tengellyel. Szemöldökpárkányos, félkörívben záródó ablakkal. A középrizalitban négy sávazott háromnegyed-pilléren nyugvó timpanon, középen a teraszról nyíló félkörös zárású kapuzat. Az északi, földszintes vendégszárny nyílásritmusa: a + b + b + b + c + c + c + b + b + b + A + b + b + b + d + d + d — félkörös zárású ablakkal, ahol a „c” jelzésű nyílások rizalitban állnak, fölöttük timpanon. Az udvari homlokzat északi szárnya (főépület) rusztikás, majd vonalzott és armatúrás kiképzéssel; a háromtengelyes középrizalit kétemeletes, az első emeleti ablakok szemöldökpárkányosak. A rövid nyugati és hosszú keleti szárny elnyújtott oválisban veszi körül az udvart. Utóbbiak földszintesek, és kosáríves nyílásokkal tagolt belső folyosó veszi körbe, melynek nyugati végén a kápolnaépület. A földszint összes nyílásának száma nyugatról nyugatra 35. A bejáratnál balra egyemeletes, egyszerű cselédségi épület.

Erzsébet szálló (településképileg meghatározó)

Az épület eredeti terveit Ybl Miklósnak tulajdonítják. 1893-ban adták át, később több ütemben jelentősen bővítették, jelenleg is szállodaként üzemel.

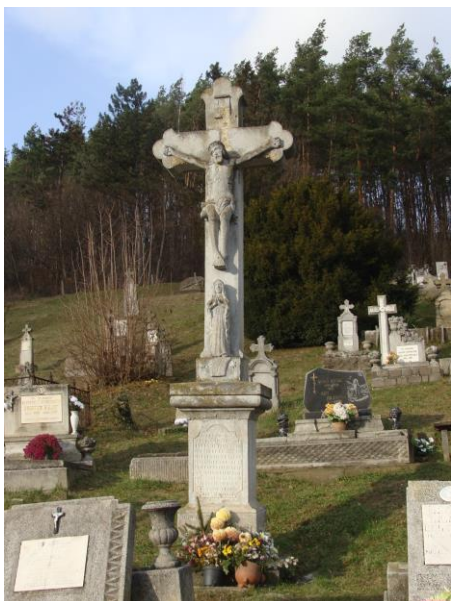

Tájház (településképileg meghatározó)

A tájházban berendezett kiállítás anyagát 2000-ben, a Millennium tiszteletére gyűjtötte össze a parádi Nyugdíjas Klub közössége, mely a településen fennmaradt, megmaradt palóc viselet és életmód tárgyi eszközeit mutatja be.

Parád, kőkeresztek és Jézus szobor (településképileg meghatározó)

Parádóhuta, harangláb és kőkereszt (településképileg meghatározó)

Sándorrét, Mária képoszlop (településképileg meghatározó)

Építészeti részletek

Települések védett területei és természeti értékei (általános áttekintés)

Településünk védett területeit és természeti értékeit akkor ismerhetjük meg a legjobban, ha tisztában vagyunk ezen területek védelmét meghatározó szabályokkal és a besorolások lényeges szempontjaival. Mi is a természetvédelem feladata? Az 1996-ban életbe lépett természetvédelmi törvény bevezette a természeti értékek és területek általános védelmét, mely kiterjed a tájra, a vadon élő élővilágra, a természeti területekre, az élőhelyekre és a földtani természeti értékekre. Az ember által nem bolygatott területen még lehet passzív természetvédelmet folytatni, de területeink döntő részén már szükséges a cselekvő aktív beavatkozás. A természetvédelem célja a tudományos és kulturális szempontból legjelentősebb természeti értékek természetes vagy ahhoz közeli állapotban való megőrzése, fenntartása és bemutatása révén azok közkinccsá tétele.

Fontos tudnunk, hogy a természet közvagyon, országhatárokon belül nemzeti kincs, ennek megőrzése gyarapítása minden generáció feladata. Ezen feladat ellátásához ismeretekre van szükség, oktatással, képzéssel, tudatformálás segítségével sokat tehetünk a természetvédelméért. Mire is kell figyelniünk? Rövid összefoglalásként földtani, növénytani, állattani értékeinkre és közérzetünk szempontjából kiemelten fontos tájképi értékekre. Épített környezetünk szépségét emelik kultúrtörténeti értékeink, melyek múltunk, történelmünk fontos alkotásai, elődeink, őseink megmaradt emlékezte.

Településünk természeti és kultúrtörténeti értékeinek felméréséhez, bemutatásához ad segítséget az alábbi rövid rendszerezés, mely a legfontosabb védett terület típusok listáját, illetve értelmezését tartalmazza:

Nemzeti park az ország jellegzetes természeti adottságaiban lényegesen meg nem változtatott, olyan nagy kiterjedésű területe, melynek elsődleges rendeltetése a különleges jelentőségű, természetes növény- és állattani, földtani, víztani, tájképi és kultúrtörténeti értékek védelme, a biológiai sokféleség és természeti rendszerek zavartalan működésének fenntartása, az oktatás, a tudományos kutatás és a felüdülés elősegítése.

Tájvédelmi körzet az ország jellegzetes természeti, tájképi adottságokban gazdag nagyobb általában összefüggő területe, tájrészlete, ahol az ember és természet kölcsönhatása esztétikai, kulturális és természeti szempontból jól megkülönböztethető jelleget alakított ki, és elsődleges rendeltetése a tájképi és természeti értékek megőrzése.

Természetvédelmi terület az ország jellegzetes és különleges természeti értékekben gazdag, kisebb összefüggő területe egy vagy több természeti érték illetve ezek összefüggő rendszerének védelme.

Természeti emlék valamely különlegesen jelentős egyedi természeti érték, képződmény és annak védelmét szolgáló terület.

Ökológiai folyosó az egyes védett természeti területek, valamint egyes védett természeti területek védőövezete, Natura 2000 területek, érzékeny természeti területek és a természeti területek között a biológiai kapcsolatokat biztosító, vagy ezt elősegítő területeket, területsávokat és területmozaikokat, és ezek láncolatát, valamint az ezeken található élőhelyeket jelentik.

Ökológiai hálózat egyes védett természeti területek, valamint egyes védett természeti területek ökológiai (zöld) folyosókkal biztosított biológiai kapcsolatainak egységes elnevezését jelenti.

Érzékeny természeti terület az olyan extenzív művelés alatt álló terület, amely a természetkímélő gazdálkodási módok megőrzését, fenntartását, ezáltal az élőhelyek védelmét, a biológiai sokféleség fennmaradását, a tájképi és kultúrtörténeti értékek megóvását szolgálja.

Natura 2000 terület (európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű terület) külön jogszabályban meghatározott különleges madárvédelmi terület, különleges természetmegőrzési, valamint kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek kijelölt terület, illetve az európai unió által jóváhagyott különleges természetmegőrzési, valamint kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület.

Egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző természeti érték képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténeti, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van.

A településre vonatkozó természeti értékeket jelen fejezet térképmelléklete tartalmazza. A település természetvédelmével kapcsolatos kérdések a Bükk Nemzeti Park felügyelete alá tartoznak.

Parád természeti értékei

Észak Magyarország természeti, földrajzi és geológiai adottságai országos viszonylatban is kiemelkedőek, elsősorban a térség gyógyászati szempontból híres gyógyhelyei, mofettái, kénes és szénsavas gyógyvizei, melyek előnyt jelentenek a gyógyturizmus területén.

A Parádi Tarna völgyében 24 es út mentén fekvő települések szinte egybenőttek. A település részei Parád, Parádfürdő, Parádóhuta. Már 1730-ban gyógyhelynek említik a ritka gyógyvízzel rendelkező települést, az 1770-es évek végén pedig megnyílt az első fürdőház és timsó üzem, mely az ipar számára állított elő nyersanyagot. Az utóvulkanikus tevékenységnek köszönhetően alakult ki az ismert kénes csevice, mely több helyen forrásokból tör elő (klarissza csevice, Tó berki csevice, Szent István csevice). Másik jellegzetes gyógyvize a vastimsós víz, melyet fürdőkúrára használnak. Ezen a területen található a Natura 2000 hálózathoz tartozó különleges madárvédelmi övezethez tartozó XVIII-XIX századi ércutató tárok: Parád Pál táró, Róza táró, Etelka I. II. táró. Itt található az Ilona-völgy, mely a Szent István forrástól kezdődően a vadregényes arcát mutatja. Az Ilona-völgyben kialakított geológiai tanösvény a Keleti Mátra földtani értékeit és a hajdani ércbányászat emlékeit mutatja be, egy 6,5 km hosszú túravonalra felfűzve.

A heves megyei település, természeti szépsége mellett történelmi múltjához kötődő értékes, épített és szellemi öröksége különbözteti meg a Mátra helyi falvainak sokaságától.

Egyedi tájértékek (természeti értékek)

Rákóczi fa (

Az Ilona-völgy közvetlen bejáratánál állt hatalmas kocsányos tölgy, törzsének kerülete 9,5 méter, lombkoronája teljes pompájában 40 méter volt. Sajnálatos módon a közelmúltban kidőlt

Parádfürdői Kastélypark

Az egykori Károly-kastély parkját az 1930-as években alakították közparkká, ma szabadon látogatható. A kb. 8 hektáros terület 1982 óta védett.

Ilona-völgyi fasor

1,5 km hosszú, főleg vadgesztenyefából álló fasor. Károlyi Mihály gróf telepítette a századfordulón. A fasort 1975-ben védetté nyilvánították, növényteni, tájképi és helytörténeti értéket képvisel.

Vaskapu ereszke

Az Ilona-völgy bejáratától K-re, a patak mellett található 12,2 m hosszú, a hegy belseje felé lejtő vágat, amellyel egy kvarcit-kibúvást kutattak meg.

Timsós-fejtés a Veresagyagbérc oldalában

Szent István-forrás, Csevice kút

A forrás szénsavas (Ca-Mg hidrogén-karbonátos) ásványvizet szolgáltat.

Ördöggátak

Ilona-völgyi homokkőfeltárás

Ilona-völgyi vízesés

Marhádvár

Disznó-kő K-i oldala

Disznó-kő É-i oldala

Sas-kő D-i oldala

Szent Erzsébet kereszt és tisztás

Sötét-lápa

Nagy-forrás

Pisztrángos-tó és pihenőhely

Szurdok-völgy

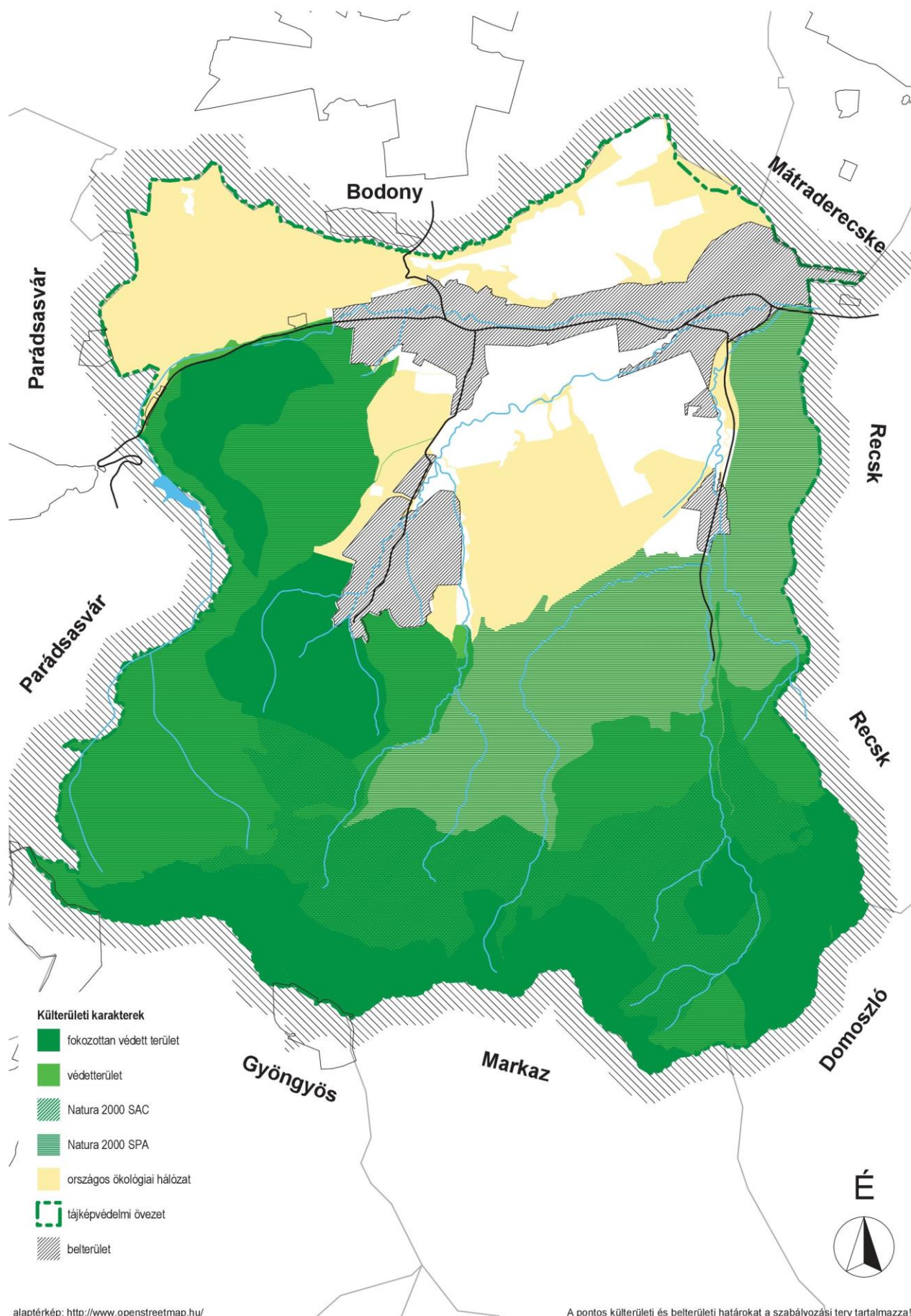

Útbevágás a bodonyi út mentén

Parádóhuta, Clarissa-csevice

Parád község természeti értékei 2017

TELEPÜLÉS-KARAKTEREK

Ebben a fejezetben és az elkövetkezőkben a település építészeti karaktereivel foglalkozunk

Építészeti karakterek osztályozását sokféleképpen közelíthetjük meg. Az építés ideje, a kor amiben az épület megszületett mindig nyomot hagy a külső megjelenésén is, ezért olyan osztályzási rendszert választottunk, mely alapvetően az építési korszakok alapján határozza meg a karaktereket. A karakterek azonosításában nagy segítségünkre vannak a katonai felmérések I-III. katonai felmérés (1763-1887) valamint Magyarország Katonai Felmérése (1941), továbbá a 60-as évek légifelvételei.

Történeti I. karakterű településrész (1763-1920)

A török dúlás alatt az ország jelentős területe elnéptelenedett és falvak váltak pusztává a hódoltság területén, mely a mai Magyarország jelentős területeit érintette. A 150 éves török uralom után újra benépesülő falvak a 18. sz.-tól az első világháborúig megszakítatlan fejlődést mutatnak, mely a népi építészeti változatos formáit alakította ki. Sok településen még ma is azonosíthatóan létezik ez a karakter. Megőrzése közös érdekünk.

Történeti II. karakterű településrész (1920-1945)

A két világháború között a trianoni trauma után ismét megfigyelhető egy fellendülés, mely bizonyos településeket vidéken is megérintett. Még a „boldog békeidőkben ideális körülmények között alkotó építészek, Kós Károly és a „Fiatalok” köre olyan építészeti stílust teremtett, mely a 30-as években is termékeny talajra talált a vidéki építészeti környezetben.

Telepített I. karakterű településrész (1950-1960)

A két vesztes világháborút és az erőszakos államosítást követően a termelőszövetkezetek fellendülő időszakában és a „háztáji” termeléssel kiegészítve a vidéki lakossága gazdasági erősödését jelzi a „kockaházak” tömeges elterjedése. Ez a népi építészettel való radikális szakítást is jelentette, ugyanakkor talán ez az utolsó korszak, amikor falvaink egységes utcaképpel rendelkeztek.

Telepített II. karakterű településrész (1990-)

Az 1990-es rendszerváltás után kialakuló gazdasági helyzet, valamint az építőipari anyagok egyre szélesedő választéka a vidék egységes építészeti arculatának teljes felbomlásához vezetett. Az új telekosztások jellemzően az oldalhatáron álló beépítést elhagyva szabadon álló formát részesítették előnyben. A motorizációval együtt a gépkocsi is, mint jelentős vagyontárgy helyet követelt magának az ingatlanon. A „nappali” helyiség megjelenésével

és a tetőtérbeépítések elterjedésével léptékváltáson mennek keresztül házaink.

Mezőgazdasági birtokközpontok

A mezőgazdasági birtokközpont az 1990-es években felszámolt TSZ birtokközpontok újra hasznosulása, az ezzel kapcsolatos átépülés, napjainkban is folyamatban van, illetve új birtokközpontok kialakulása is megfigyelhető.

Ezeknél a külterületi természetben való építettségük okán az építésnél, átalakításnál, bővítésnél a kilátásvédelem, rálátásvédelem és tájvédelem szempontjait is javasoljuk figyelembe venni.

Üdülőházas karakterű településrész

A 80-as évekre már a lakosság jelentős része rendelkezett gépkocsival. A városi létből a vidék nyugalmaiba vágyók körében közkedvelté vált a „vikendház”. A hétvégéken megelevenedő jellemzően külterületeken lévő épületek sajátos világot képeznek mind a mai napig.

Átalakuló településrész (kiegészítő karakterjellemző)

A fenti karakterek a legritkábban jelennek meg tisztán. Ott ahol a változás olyan mértékű, hogy az eredeti karakter nehezen felismerhető, esetleg csak az utcaszerkezet és a telekosztás őrzi azt ott az „átalakuló” településrész megnevezéssel jelöljük az eredeti karakter nevének megtartása mellett.

Településkép szempontjából veszélyeztetett településrész

A településrész megváltozott gazdasági és szociális állapota kedvezőtlen folyamatokat indított el, mely napjainkra a településképben is jelentős károkat okozott. Ezen folyamatok okainak feltárása véleményünk szerint fontos, de nem a településképi arculati kézikönyv feladata. A térképen jelöljük az érintett településrészeket.

Parád település karaktere

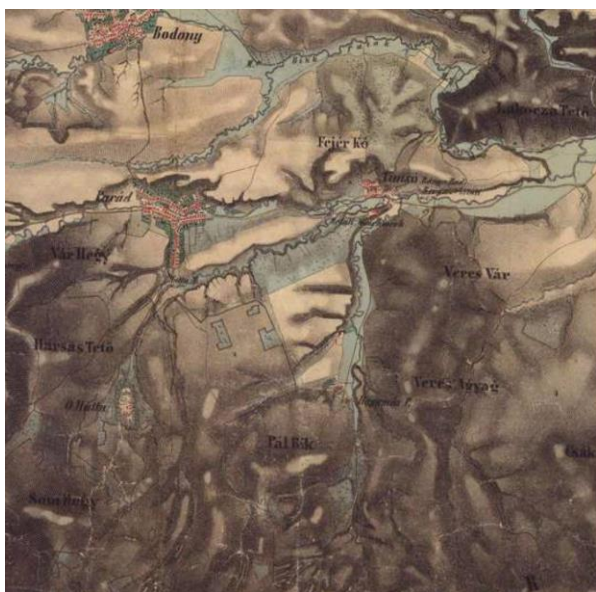
Párád község három egymástól elkülönülő települési egység együttese. Párád falu mellett összetevője még ennek a közigazgatási egységnek az eredetileg ipari jellegű Parádóhuta és a Parádfürdő nevű üdülőhely.

Parád faluszerkezetének legrégebbi részei a Tarna mellé csoportosulnak. A Tarna déli partján húzódó Nagy sor (Kossuth utca) az egykori telkes jobbágyság falurésze volt, s ennek nyugati részét Felvégnek, a templomtól keletre eső részét Alvégnek nevezték. A Tarna északi partján fekvő három kisebb településrész, a legrégebbinek mondott Örs, a Szög és a Görbe sor már inkább a zsellérség lakóhelye volt (ma: Sziget, Dózsa György és Rákóczi utcák). A Nagy sorból déli irányba ágazik, az Óhutára vezető út mentén, a Soroksár (ma Kékesi) utca, amitől nyugatra újabban keletkezett falurészek vannak, mint a Templom-fődje, Pap-fődje, Kender-gát (Szabadság, Akácfa, Béke utcák). 1945 után a település ez utóbbi területeken kívül főleg a Tarna északi partján, de leginkább kelet felé (Sós-rét) terjeszkedett annyira, hogy napjainkban már teljesen összeépült Parádfürdővel.

Óhuta ugyancsak utcás település, a régi falu egyik része völgyben húzódik meg - Falu, Lecica, Tót-berek résznevezésekkel -, a másik része pedig a Partnak nevezett dombon. 1945 után a régi faluhelytől északkeletre, a Tanya és a Szolgabírókert nevű területen fejlődött tovább, míg napjainkban az északnyugati domboldala is fokozatosan beépül.

Mindkét településen általános a szalagtelek soros udvarral, de régen is ritka volt ennek sűrű beépítése: legfeljebb két család lakott egy portán. A volt földesgazdák udvarát a ház tengelyére merőlegesen álló csűr zárta le, mögötte a „Szérő” nevű gazdasági udvarral, majd a kerttel. A telkeket már a múlt század végén is „nyúlgát” és deszkából zsilipelt „leveles kapu” vagy „vésett kapu” zárta le.

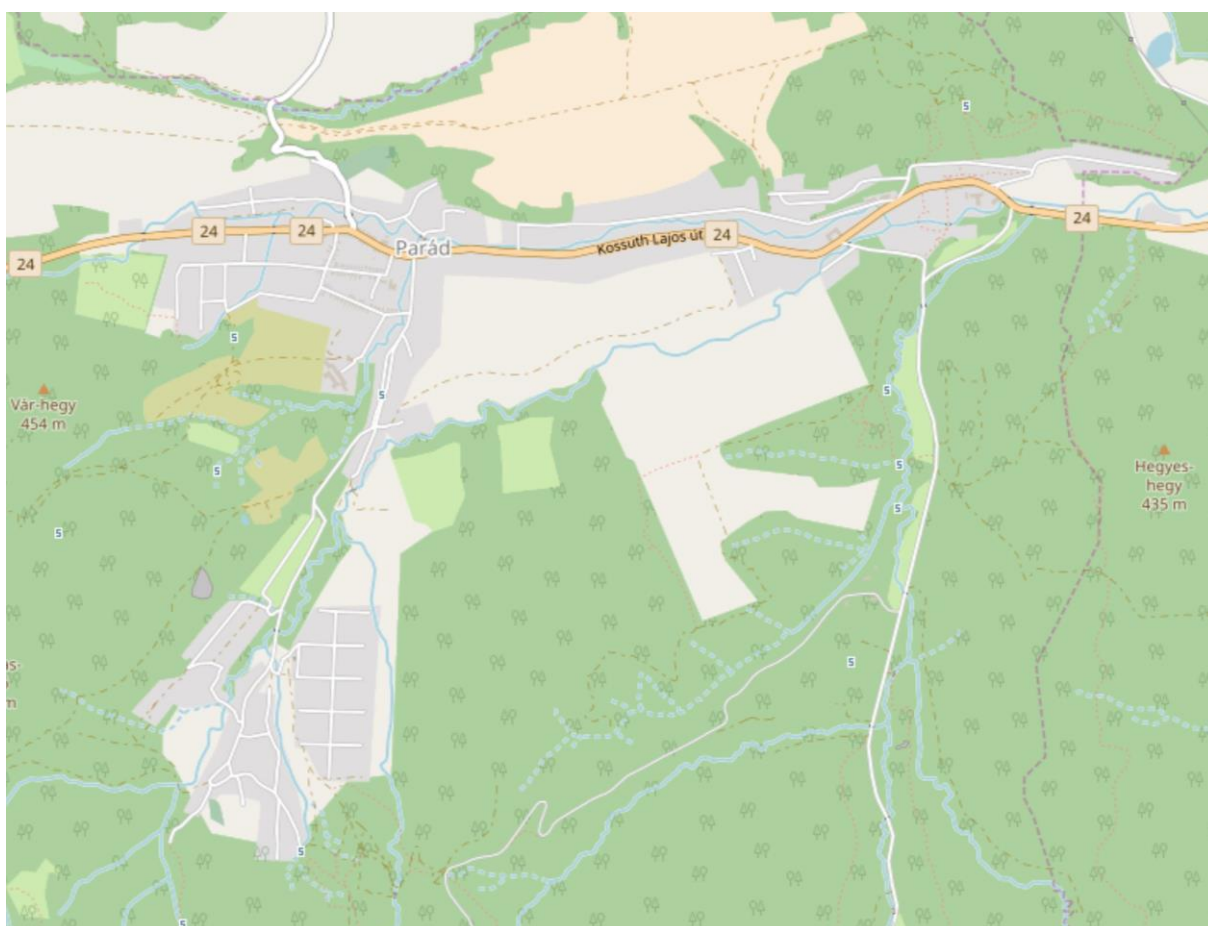

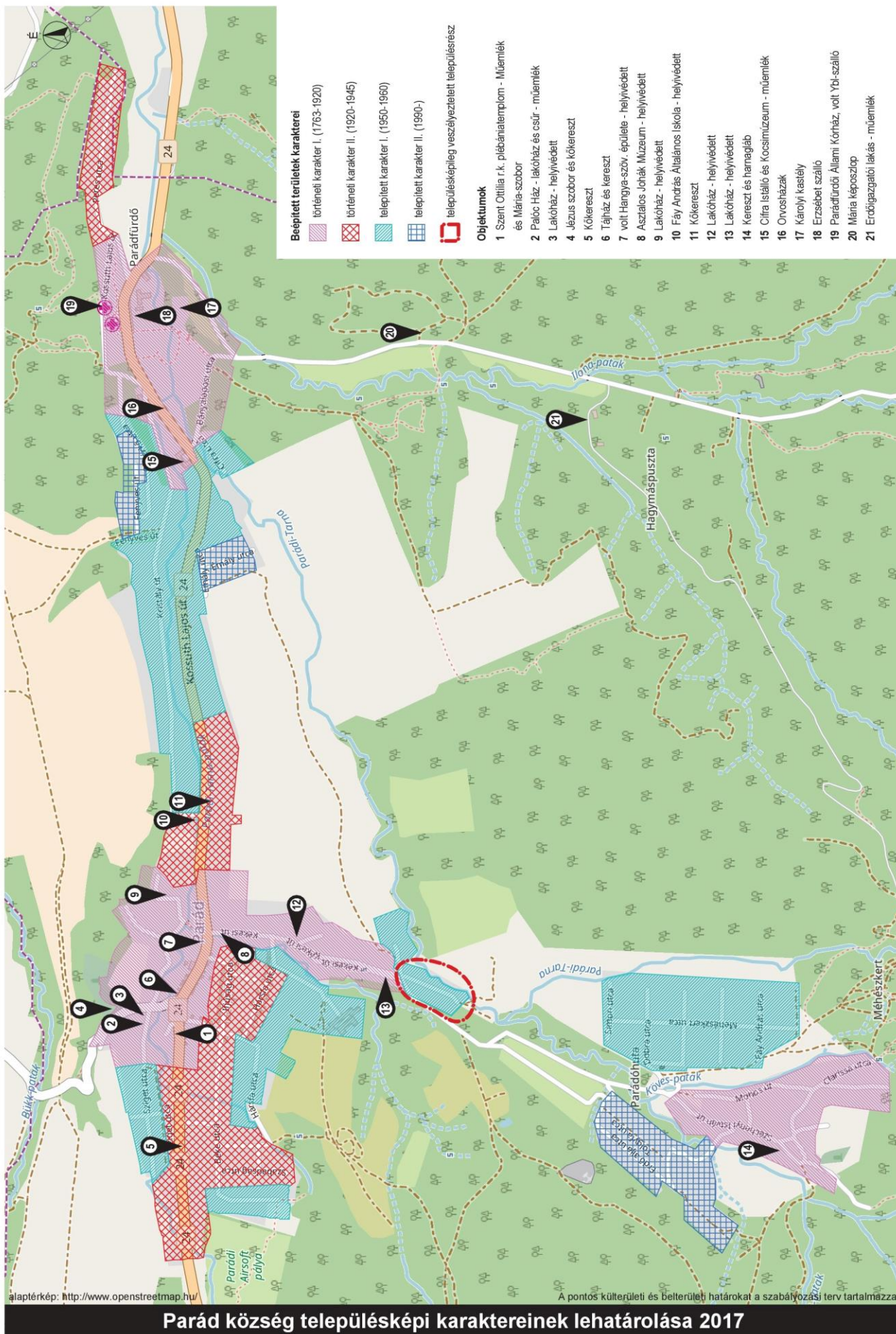
Második Katonai Felmérés (1806-1869)

Magyarország Katonai Felmérése (1941)

Openstreetmap 2017

JÓ PÉLDÁK TÖRTÉNETI I. KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZHEZ

A történelmi településmag mindhárom településrészen különbözőképp alakult ki. Parádon a Tarna két partján, patakmenti nőtt jellegű-, illetve attól délre fekvő domboldalon, az Óhutára vezető út mentén egyutcás szerkezettel épült ki. Parádóhután a dombok ölelésében telepített egykori üveghuta vonzásában, völgyfalu jelleggel épült ki, nőtt utcahálózattal, halmazos jegyeket mutató telekszerkezettel. Parádfürdő, mint a Károlyi-birtokhoz tartozó terület a XIX- századtól kezdődően épült ki, ekkor építették a kastély, illetve a fürdőtelep nagyléptékű épületeit, és alakították ki ősfás parkját, melyek a mai napig meghatározzák a településrész arculatát.

A település hagyományosan épített lakóházainak uralkodó formája a szarufás-torokgerendás, nyeregtetős, füstlukas oromzatú, széles vízvetős, háromsejtű, föld falazatú ház volt. Az ágasfás, szelemengerendás tetőszerkezeteknek sem a tárgyi emléanyagban, sem a hagyományban nem találtunk nyomára. A régi házakban még fellelhető mestergerendát az öregek visszaemlékezései szerint századunk elején több helyen boldoganya tartotta, amibe szeget vertek és arra ruhafélét aggattak. A fal hagyományos építőanyaga a föld és a kő, többnyire vegyesen alkalmazva, de már a XIX. században is épültek sár kötéssel kőfalazatok. A gyakori vályogfal mellett ma is áll még néhány „verett fal”, amelynek sarkát földbevert karóval és vesszőfonással erősítették meg. A XVIII. századra jellemző faházépítő gyakorlat egy tanúja még korunkra maradt. E zsilipeléssel készült, gerendavázis falszerkezet mellett a hagyomány a teknős vagy vályús bemélyítéssel szerkesztett boronafalról is tud. A tető hagyományos fedőanyaga a mindinkább eltűnő rozsszalma, amelyet 1880 előtt „fejes bábú”-ba kötve, később pedig felferve alkalmaztak. 1890 óta hordták a Gömör megyei Poltár faluból a tetőfedő cserepet, az első világháború előtt pedig elvértve zsindelet is használtak. A nyeregtetők széles, szalma vízvetős oromzatát „szerbuszos”-nak nevezik, magát az oromzatot „fürgát”-nak, a padláson felállított vesszőfalat pedig, ami a padlást két részre osztja, „vórtelek”-nek. A múlt század közepén még mind Parádon, mind Óhután megtalálható volt a füstelvezetés egy hagyományos módja: a szobában álló, kocka alakú kemence szája a pitvarba nyílt, füstjét pedig a kemenceszáj felett terpeszkedő, vesszőből font és sárral körültpasztott kürtő vezette a padláson elhelyezett, szabálytalan henger alakú fekvő kéménybe, a „kis kemencé”-be. Innen a füst az oromzat vesszőfonadékán vagy háromszög alakú, nyitott oromcsúcsán keresztül távozott, minthogy kémény ezeken a házakon még nem volt. A tüzelőberendezésnek ezt a formáját a XIX. század derekán még általánosan a belülfűtés típus előzte meg, amelynek kürtőjét „cseresznyék”-nek, sár ülőpadkáját pedig „szaphá”-nak mondták.

Az udvar legfontosabb gazdasági épülete a csűr volt, amit korábban fából, de emberemlékezet óta már vályogból - esetleg kőalappal - építettek. Az Észak-Heves megyei gyakorlatnak megfelelően az istálló része a csűrnek, az általában háromrészes csűr egyik ágát foglalja el. Így a csűr egyes részeit „istálló”-nak, „csűr világá”-nak és „rakodó”-nak nevezik.

Egy korábbi, jelentősebben állattartó életmódra utal az udvar egy másik faépülete, a „takarmányoscsiriny”, amely négy oszlopon állt zsúptető alatt, de csak a jobb módú gazdák udvarán.

JÓ PÉLDÁK TÖRTÉNETI II. KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZHEZ

Parád településrésze a múlt század elején tovább terjeszkedett a főút mindkét irányában, illetve a nyugati oldalon azzal párhuzamosan nyitott új utcákban. Ezeken a részeken is a szalagtelkes elrendezés a jellemző, rajta fésűs beépítés soros portákkal. A gazdasági épületek jellemzően a lakóházzal összeépítve épültek, a lakóudvart jellemzően keresztcsűr zárta le, ezek sok portán még ma is megtalálhatók.

Parádfürdőn az egykori strand szomszédságában az ekkortájt kiépült Peres utcában lakó- és szállásépületek épültek.

JÓ PÉLDÁK TELEPÍTETT I. KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZHEZ

Az '50-es évektől az üveggyártás megerősödése, és a növekvő lakosságszám következtében jelentkező építési hullám Parád településképeben is jelentős változást hozott, számos "kocka" ház épült ekkortájt. Az új telkeket részben a meglévő úthálózat folytatásában, részben új, telepszerű beépítéssel alakították ki. Parádon a főút folytatásában beépült új területek a meglévő szalagtelkes, fésűs szerkezetet követik. A telken a melléképületeket jellemzően a lakóházzal egybeépítve helyezték el, a hagyományos gazdasági épületek, mint a csűr ebben az időben már nem épültek. Parádóhután a telepszerűen beépült keleti domboldalon jellemzően kisebb telkeket parcelláztak, teleklábas elrendezéssel, ami kedvezett az üdülőházak megjelenésének.

JÓ PÉLDÁK TELEPÍTETT II. KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZHEZ

A XX. század végétől a településen az építkezések száma a megelőző időszakhoz képest jelentős visszaesést mutat, de mindhárom településrészben épültek lakóházak ebben az időszakban, jellemzően zöldmezős beépítéssel, önálló telepeket alkotva. Ezeken a részeken a korszakra jellemző nagyméretű, többszintes családi házak épültek, oldalhatáros beépítéssel, vegyes képet mutató tömegformálással és anyaghasználattal.

AJÁNLÁSOK, ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Ebben a fejezetben ajánlásokat teszünk a karakterre jellemző építészeti formavilág alapján.

Az építészeti útmutató táblázatos formában ábrák segítségével mutatja be a karakterekre jellemző építészeti tulajdonságokat. Az ábrákhoz rövid szöveges leírást csatoltunk. Minden egyes karakter saját oszlopában jelezzük, hogy a karakter összképe szempontjából javasolható-e az adott építészeti megoldás.

Az útmutató kizárólag ajánlásokat tartalmaz. Konkrét építészeti elképzelés esetén az illeszkedés szabályait megtartva el lehet térni tőle.

Jelmagyarázat:

Történeti I. karakter

Történeti II. karakter

Telepített I. karakter

Telepített II. karakter

Mezőgazdasági birtokközpontok

Üdülőházas karakter

Településképileg ajánlott

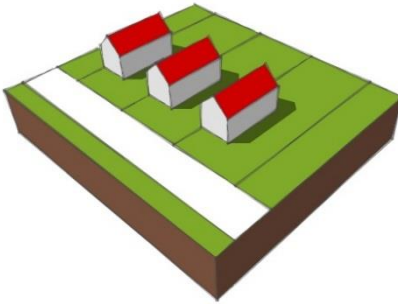
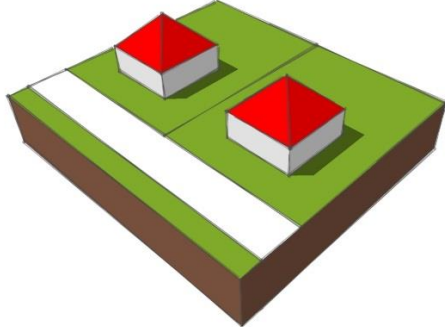
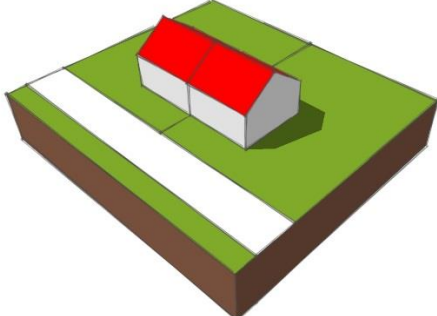
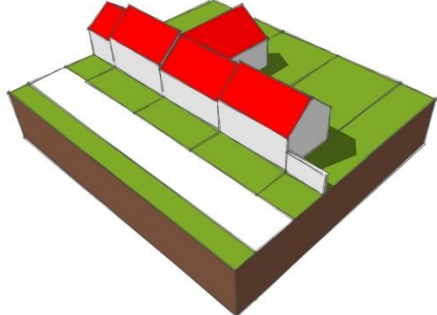
Településképileg nem javasolt

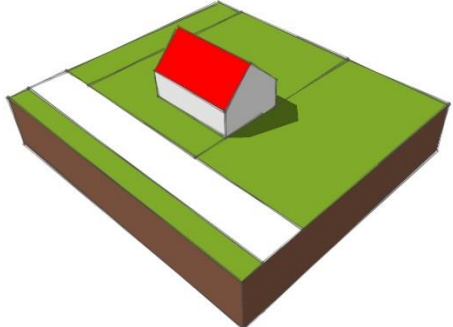
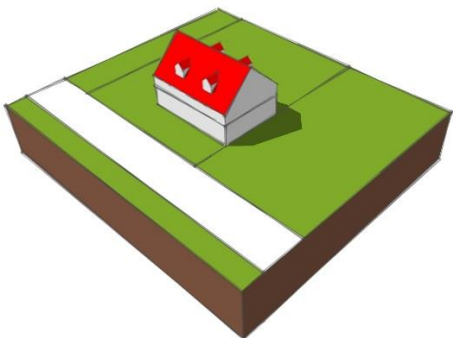
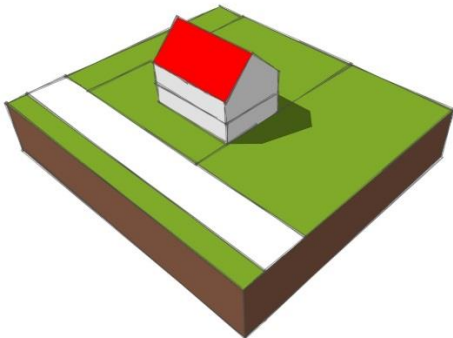
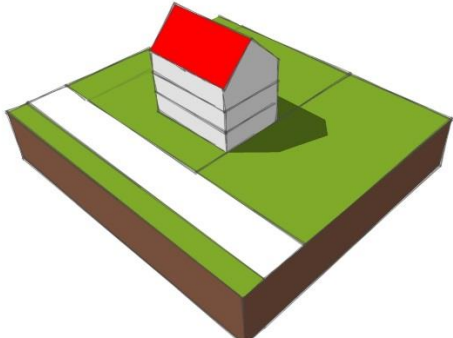

Településképileg elfogadható

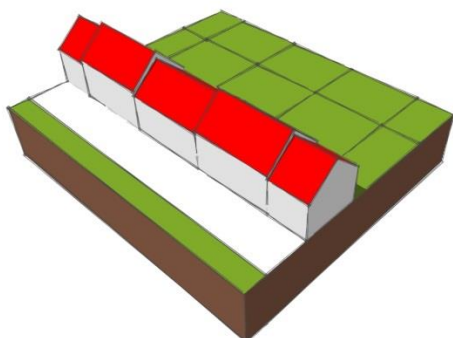
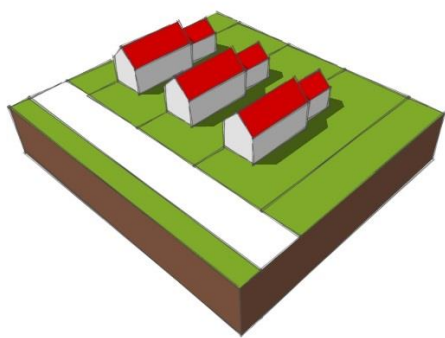
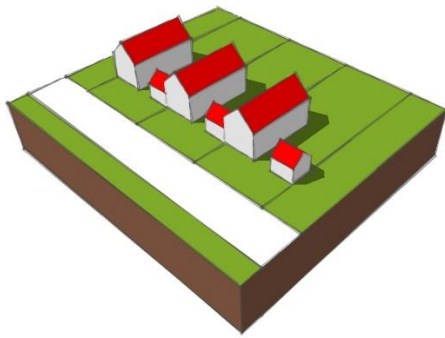
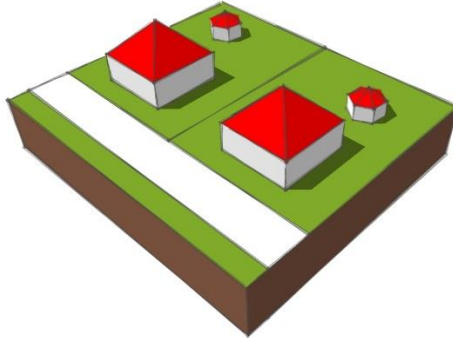

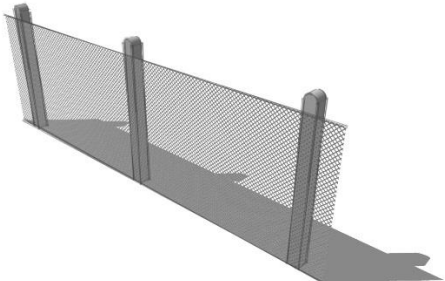
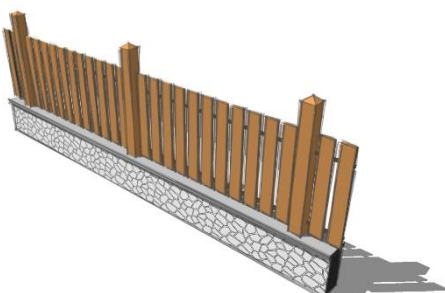
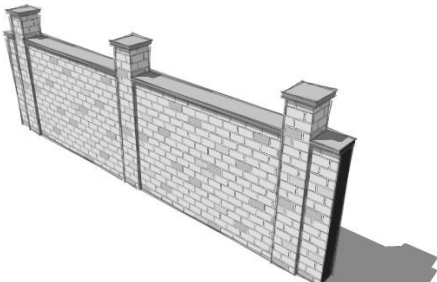
Nem releváns karakter

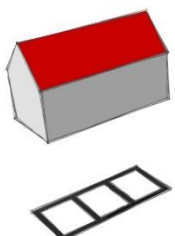
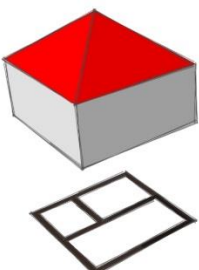
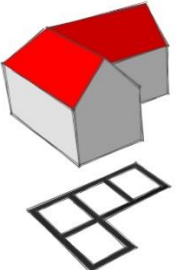
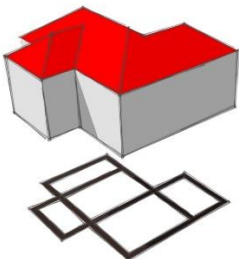
Beépítési mód		karakterek:					
							
	oldalhatáron álló beépítés	✓	✓	✓	✓	●	-
	szabadon álló beépítés	✗	●	●	✓	✓	-
	ikres beépítés	✗	✗	✗	✗	●	-
	zárt sorú beépítés	✗	✗	✗	✗	●	-

Szintszám		karakterek:					
							
	földszintes beépítés	✓	✓	✓	✓	✓	-
	földszint + tetőtér beépítés	●	●	✓	✓	✓	-
	egy emeletes beépítés	✗	✗	●	●	●	-
	több emeletes beépítés	✗	✗	✗	✗	✗	-

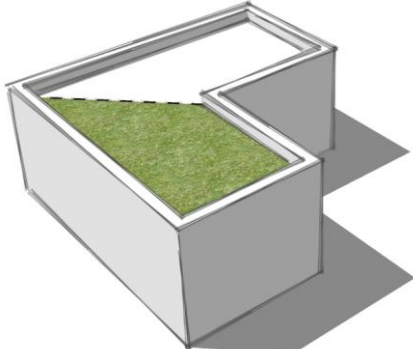
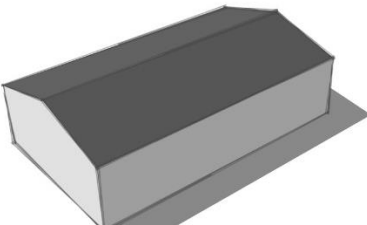
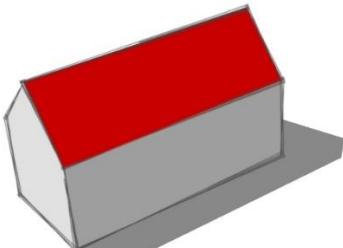
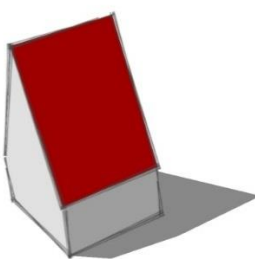
Mellék épületek, kerti építmények

karakterek:							
	melléképület és kerti építmény nélkül	✓	✓	✓	✓	●	-
	főépülettel összeépítve	✓	✓	✓	✓	●	-
	utcafronton külön építményként	●	●	✗	✗	●	-
	szabadon állóan külön építményként	✓	✓	●	✗	●	-

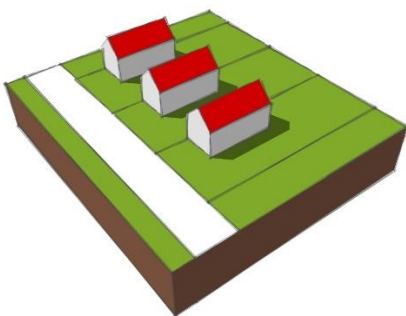
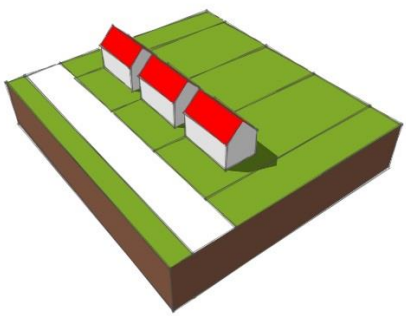
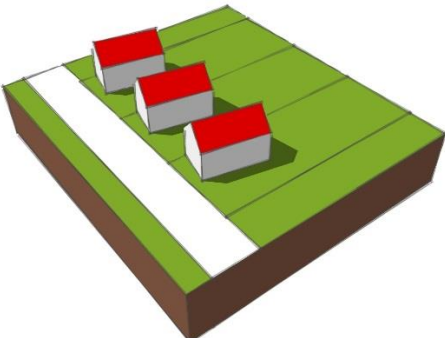
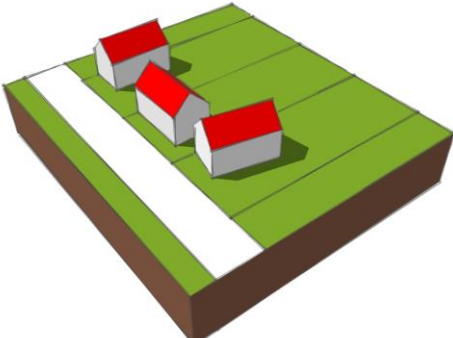
Kerítés kialakítások						
karakterek:						
	drótkerítés	✗	✗	✗	✗	✓
	léckerítés	✓	✓	✓	✓	●
	áttört kerítés lábazattal	✓	✓	✓	✓	●
	tömör fal	✗	✗	✗	✗	●

Tömegformálás						
karakterek:						
	egy traktusos tömeg	✓	✓	●	●	✓
	két traktusos tömeg	●	●	✓	✓	●
	L alakú tömeg	✓	✓	✓	✓	●
	szabálytalan tömegkontúr	✗	✗	✗	●	●

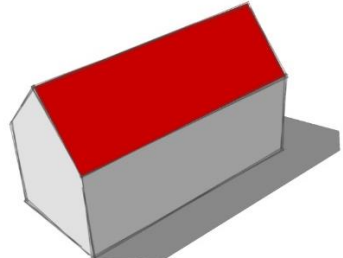
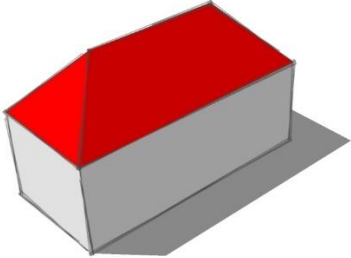
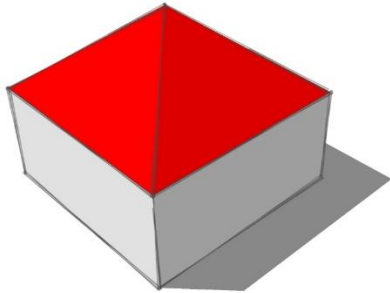
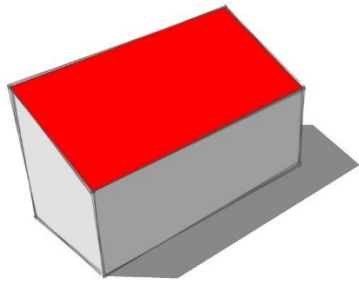
Tetőhajlás

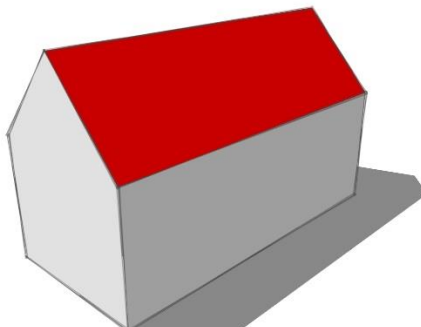
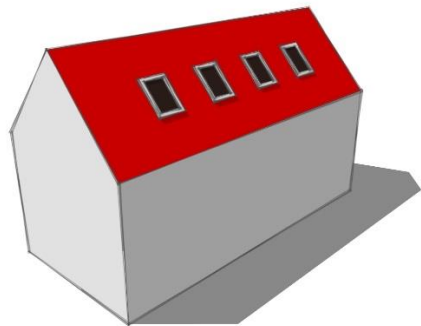
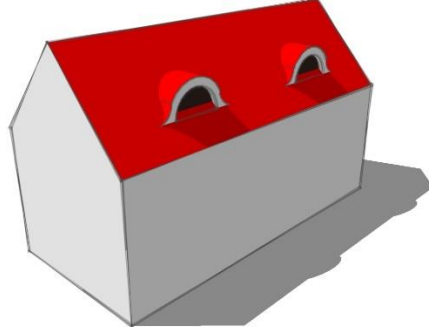
karakterek:							
	lapostető / zöldtető	✗	✗	✗	●	●	-
	alacsonyhajlású tető	✗	✗	✗	✗	✓	-
	normálhajlású tető (35°-45°)	✓	✓	✓	✓	✓	-
	meredekhajlású tető	✗	✗	✗	●	●	-

Tető gerinc irány

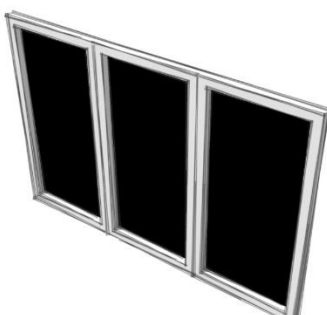
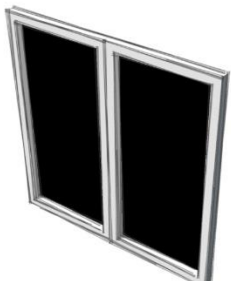
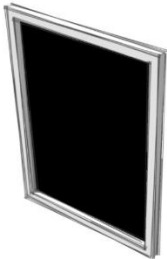
karakterek:							
	utcára merőleges gerinc	✓	✓	✓	✓	●	-
	utcával párhuzamos gerinc	✗	✗	●	●	●	-
	utcával szöget bezáró gerinc	●	●	✗	✗	●	-
	szabálytalan elrendezés	✗	✗	✗	✗	●	-

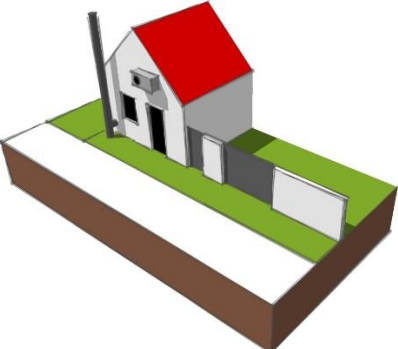
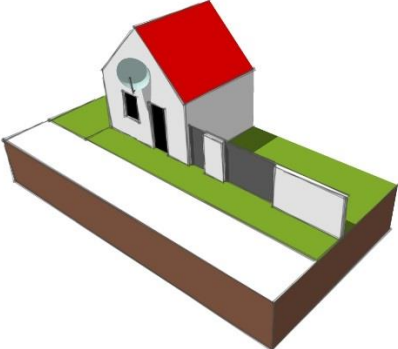
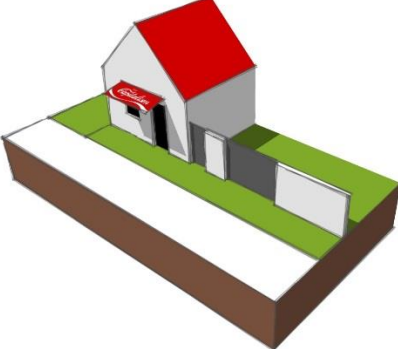
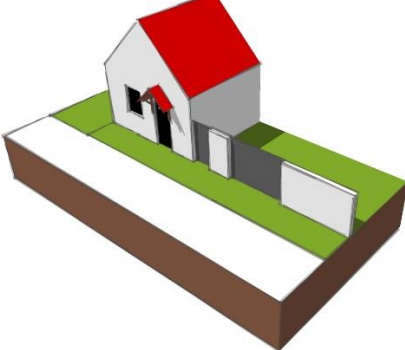
Tetőformák

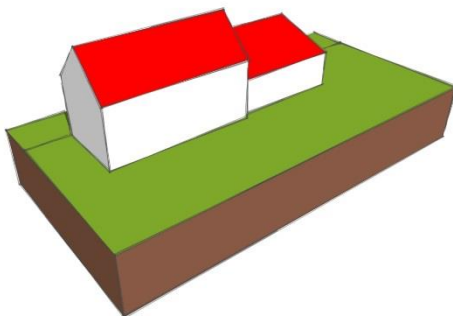
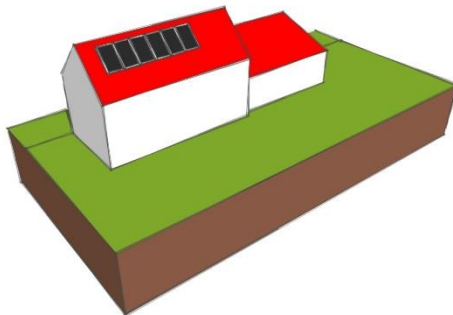
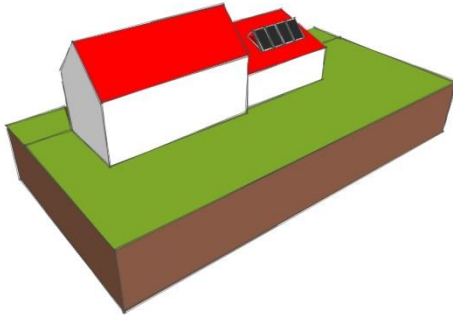
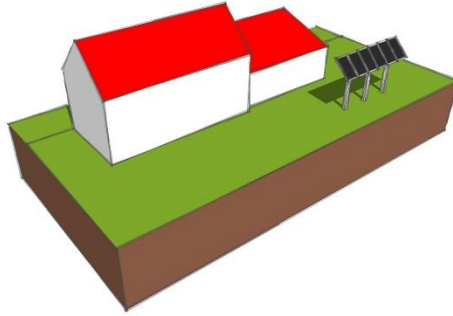
karakterek:							
	nyeregtető	✓	✓	●	✓	●	-
	kontyolt tető	✓	✓	✓	●	●	-
	sátortető	●	●	✓	●	●	-
	félnyeregtető	✗	✗	✗	✗	●	-

Tetőablakok							
karakterek:							
	nincs tetőablak	✓	✓	✓	✓	●	-
	tetősíkablak	✓	✓	✓	✓	●	-
	állóablak	✗	✗	●	●	●	-
	ökör szem ablak	✗	✗	●	●	●	-

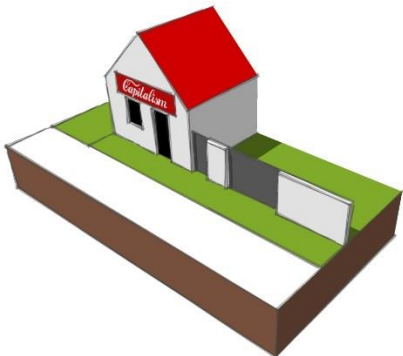
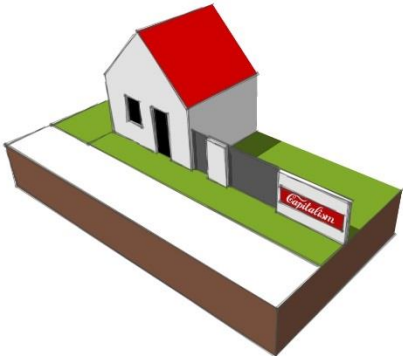
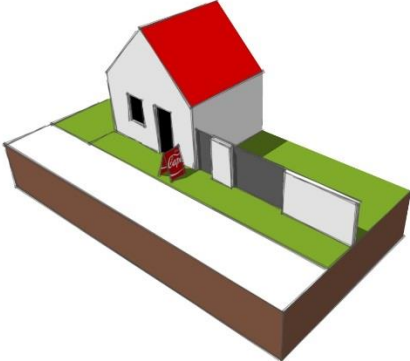
Ablakok

karakterek:							
	hagyományos osztású ablak	✓	✓	●	●	●	-
	három részre osztott ablak	●	●	●	●	●	-
	két részre osztott ablak	●	●	✓	✓	●	-
	osztás nélküli ablak	✓	✓	●	●	●	-

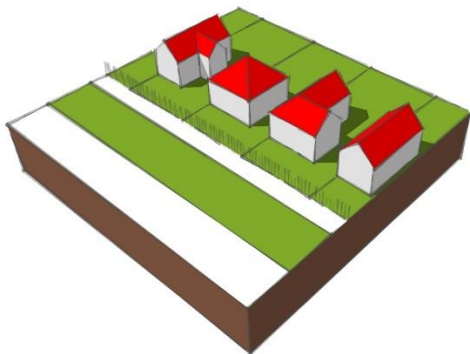
Utcai homlokzat		karakterek:					
							
	gépészeti berendezés utcai homlokzaton	×	×	×	×	●	-
	telekommunikációs eszköz utcai homlokzaton	×	×	×	×	●	-
	napellenző utcai homlokzaton	×	×	●	●	●	-
	előtető utcai homlokzaton	×	×	●	●	●	-

Napelem elhelyezés							
	karakterek:						
	nincs napelem	✓	✓	✓	✓	✓	-
	napelem főépületen (közvetlenül a tetőfedésre szerelve, egy foltban elhelyezve)	●	●	✓	✓	✓	-
	napelem melléképületen	●	●	✓	✓	✓	-
	napelem külön alépítményen	✗	✗	✗	✗	●	-

Hirdetés elhelyezés

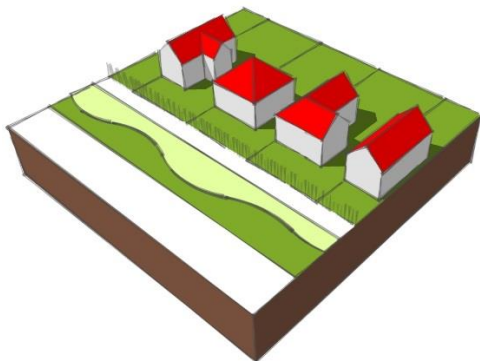
karakterek:							
	hirdetés utcai homlokzaton	✓	✓	✓	✓	✓	-
	hirdetés kerítésen	●	●	✓	✓	✓	-
	hirdetés előkertben, oldalkertben	✗	✗	✗	✗	●	-
	kihelyezett mobil hirdetés	●	●	●	●	✓	-

Ajánlások útmenti zöld sávok kialakítására (karaktertől függetlenül)

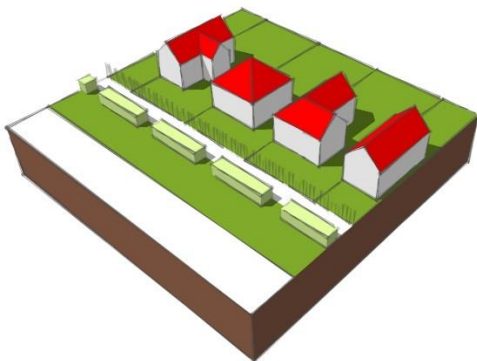
fűvesítés

szűk és nagyforgalmú utcák
esetében javasolt

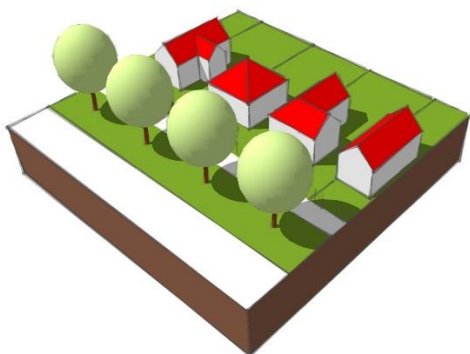
virágágyás

szűk, alacsonyforgalmú utcák
esetében javasolt

cserje, sövény

szélesebb vagy nagyforgalmú
utcák esetében javasolt

fasor

széles utcák esetében
javasolt

Cserjék, sövények és fasorok telepítésénél figyelembe kell venni a bűnmegelőzési szempontokat, valamint be kell tartani a tűzvédelmi előírásokat is. A telepítést továbbá befolyásolhatja a meglévő közművek elhelyezkedése. A Bükk Nemzeti Park által telepítésre javasolt és tiltott növények listáját a településképi rendelet tartalmazza.

Ajánlások homlokzati anyaghasználatra

	Történeti I.	Történeti II.
lábazat	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
homlokzat anyaga	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
homlokzat színe	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
tagozatok	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
nyílászárók	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
külső árnyékolók	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
oszlopok, pillérek	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
korlátok	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
ereszdeszka	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
oromfalak	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
ereszcsatorna	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
tetőfedés	kiselemes fedés	kiselemes fedés
kémények	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve

A kreatív gondolkodáson alapuló illeszkedést támogatva csak azon karakterek kapcsán teszünk konkrét ajánlást építőanyagokra, ahol az adott épületelem anyaghasználata karaktert befolyásoló tényező. Egyéb helyeken az illeszkedés szabályait megtartva javasolt a különböző építőanyagokat felhasználni.

Ajánlások homlokzati anyaghasználatra

	Telepített I.	Telepített II.
lábazat	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
homlokzat anyaga	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
homlokzat színe	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
tagozatok	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
nyílászárók	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
külső árnyékolók	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
oszlopok, pillérek	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
korlátok	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
ereszdeszka	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
oromfalak	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
ereszcsatorna	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve
tetőfedés	kiselemes fedés	kiselemes fedés
kémények	meglévőkhöz illeszkedve	meglévőkhöz illeszkedve

A kreatív gondolkodáson alapuló illeszkedést támogatva csak azon karakterek kapcsán teszünk konkrét ajánlást építőanyagokra, ahol az adott épületelem anyaghasználata karaktert befolyásoló tényező. Egyéb helyeken az illeszkedés szabályait megtartva javasolt a különböző építőanyagokat felhasználni.

Ajánlások homlokzati anyaghasználatra

	Mg. birtokközpontok
lábazat	meglévőkhöz illeszkedve
homlokzat anyaga	meglévőkhöz illeszkedve
homlokzat színe	meglévőkhöz illeszkedve
tagozatok	meglévőkhöz illeszkedve
nyílászárók	meglévőkhöz illeszkedve
külső árnyékolók	meglévőkhöz illeszkedve
oszlopok, pillérek	meglévőkhöz illeszkedve
korlátok	meglévőkhöz illeszkedve
ereszdeszka	meglévőkhöz illeszkedve
oromfalak	meglévőkhöz illeszkedve
ereszcsatorna	meglévőkhöz illeszkedve
tetőfedés	meglévőkhöz illeszkedve
kémények	meglévőkhöz illeszkedve

A TSZ központok a 90-es években felszámolásra kerültek, azonban az épületállomány megmaradt, újra hasznosítása folyamatban van illetve külterületeken újabb mezőgazdasági épületek is létesülhetnek, ezeknél az anyaghasználatnál az illeszkedés szabályait javasoljuk figyelembe venni, illetve külterületi természetben való építettségük okán az építésnél, átalakításnál, bővítésnél a kilátásvédelem, rálátásvédelem és tájvédelem szempontjait is javasoljuk figyelembe venni.

JÓ PÉLDÁK SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, UTCANÉVTÁBLÁK

Településeink közterületeit meghatározó sajátos építményfajták, reklámhordozók és egyéb műszaki berendezések a települések fejlődési üteméhez képest rendkívül gyors változásokon esnek át. A technológiai fejlődés újabb, és újabb eszközök és hálózatok megjelenését eredményezi településeinken. A folyamatosan változó műszaki kialakítások miatt igen nehéz, vagy szinte lehetetlen feladat általánosan alkalmazható ajánlásokat tenni. Az utcaképben talán leginkább zavaró légkábeles hálózatok lehetőség szerinti összevonása mindenképpen javasolható, amíg a földkábeles vezetés általánossá nem válik. Majdnem mindenhol elmondható, hogy a sajátos építményfajták és egyéb műszaki berendezések elhelyezésénél kevés jó példát találunk. Ugyan ez a helyzet a reklámhordozók vonatkozásában is. Ez utóbbiak elhelyezésére korábbi fejezetekben karakterenként külön-külön ajánlásokat tettünk.

Közüilágítás, díszüilágítás (LoNNe ajánlások)

A fény hatással van a növényekre, állatokra és hasonlóan az emberekre is. Akár kis mennyiségű, rossz időben érkező fény is megzavarhatja az élőlények belső óráját, a hormonok termelését, vagy akár a teljes ökoszisztémát is károsan érintheti. A ragadozó-zsákmány kapcsolatok felborulhatnak és az éjszakai fajok növekvő mértékben elveszthetik életterüket. Hosszú távon mindez a biológiai változatosságot is veszélyezteti.

A helyzet javítása érdekében a kutatók négy cselekvési javaslatot fogalmaztak meg.

El kell kerülni a hideg fehér fényű világítást, amely 500 nanométernél rövidebb hullámhosszúságú fényt tartalmaz: Ennek megfelelően 3000K alatti érték javasolt a kültéri világítás színhőmérsékletére.

A világítótestek emyőzése olyan legyen, hogy a fényt oda irányítsa, ahol arra szükség van: Megfelelő emyőzés esetén a kibocsátott fényt nem látjuk közvetlenül. A megfelelően irányított fény nem jut a gyalogosok, járművezetők szemébe, az épületek ablakai felé vagy éppen az égbolt irányába. A fényeknek - még a díszvilágítás esetén is - lefelé kell irányulniuk. így például a talajszintbe épített fényvetőket, melyek felfelé sugároznak, el kell kerülni.

Az utcákat amennyire csak lehet egyenletesen, és amennyire csak lehet alacsony intenzitással világítsuk meg: Vidéki utakon a 0,3 cd/m² fényűűrség elegendő, amely kb. 4 lux megvilágítással elérhető. Ez az EU útüilágítási szabványoknak (EN13201) megfelelő legalacsonyabb útosztály. Az EU szabványok gyakran sokszor erősebb megvilágítást ajánlanak, mint ami jelenleg a legtöbb európai településen megvalósult.

Igazítsák a kültéri világítást a tényleges használat idejéhez. Este 10 óra, vagy éjfél után jóval kevesebb fényre van szükség, ennek megfelelően a közüilágítás fénye csökkenthető. A megvilágítási szintek akár 50-80%-os csökkentése is lehetséges. A nem közcélú világítást teljesen ki kell kapcsolni, ha nincs arra közvetlen szükség.

forrás:

Világítástechnikai társaság

Övjük meg az éjszakát: Egy nemzetközi tudományos kutatóhálózat ajánlásai a kültéri világítás kapcsán

<https://goo.gl/wqxxqG>

Utcanévtábla

Az utcakép fontos eleme az utcanévtábla és a házszám tábla, de a településen való tájékozódásban is kiemelkedő szerepe van. Ezért különösen fontos, hogy kialakításuk és elhelyezésük egységes elvek mentén történjen.

Az utcanévtáblát az épület sarkához minél közelebb kell elhelyezni. Az elhelyezés magasságának javasolt határértékei: 250-450 cm. Egyes övezetekben előfordulhat, hogy kerítésre kell felszerelni az utcanévtáblát, mert az épület fala messze esik a saroktól, de ez esetben is törekedni kell a legmagasabb elhelyezésre.

1. sor A közterület neve - 70mm verzálmagasság

Házszám tábla

A házszám táblát a bejáráshoz lehető legközelebb, attól jobbra (ritkábban balra vagy középen), 2-3 m-es magasságban kell elhelyezni. Szükség esetén lehetséges a házszám tábla kapuszerkezetre vagy kerítésre való felszerelése is.

1. sor A közterület neve - 20mm verzálmagasság

2. sor A házszám - 70mm verzálmagasság

Tipográfia

A táblák szöveges feliratának alapkövetelménye a jó olvashatóság. A táblákon az úgynevezett talpnélküli (sans-serif), groteszk betűtípusokkal kiírt információk olvashatók a legjobban. A táblák feliratai számára megfelelő betűtípusok pl. Helvetica, Frutiger, Gill, Arial. A tábla hátterének és a feliratának színe között határozott különbség, kontraszt legyen. A feliratok háttereként homogén felületet alkalmazzunk. A feliratok határozott kontúrral készüljenek. A feliratokat középtengelyesen, minden sort középre zárva kell elhelyezni a táblákon.

Elrendezési vázlat:

Parád Nagyközség Polgármesterétől

3240 Parád, Kossuth L. u. 91.

Tel:36/544-058

E-mail: parad@t-online.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatához

HATÁROZATI JAVASLAT

Parád Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a 35/2013. (VII.25.) határozatával elfogadott és a felülvizsgálat alapján a 172/205. (XII. 21.) önkormányzati határozattal hatályban tartott **Helyi Esélyegyenlőségi Programot**, az abban foglalt helyzetértékelést illetve annak időarányos megvalósulását figyelembe véve, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése alapján áttekintette és megállapítja, hogy felülvizsgálata nem szükséges.

1. Az 1.) pont szerinti áttekintés alapján Parád Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete megállapítja, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program részét képező intézkedési terven módosítani nem szükséges, a Helyi Esélyegyenlőségi Program változatlan formában és tartalommal hatályos.
2. Parád Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a jegyzőt, hogy a jelen testületi döntés alapján készítse el azt a nyilatkozatot, amelyet a TKKI Területileg illetékes Igazgatóságának meg kell küldeni a szakmai szoftverbe történő feltöltés érdekében.

Határidő: 2017. december 31.

Felelős: Varró Gyula jegyző

Parád, 2017. december 14.

Mudriczki József
polgármester